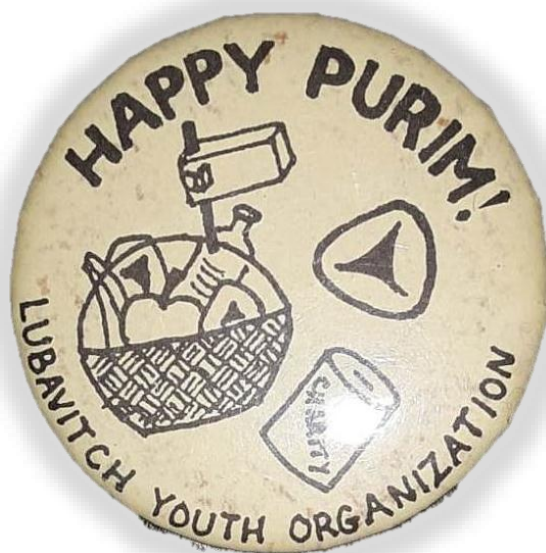


ועבדי דוד

תולדות חייו ופעילותו של
הרה"ח הרה"ת רב פעלים וכו'
הר"ר דוד ע"ה ראסקין

תדפיס - עניני חג הפורים



- ימי הפורים ה'תשע"ט -

פתח דבר

לקראת חג הפורים הבעל"ט, הננו מוציאים לאור תדפיס מתוך הספר "ועבדי דוד" שיצא לאור בקרוב בעזה"י – תולדות חייו ופעילותו של סבינו הרה"ת ר' דוד ע"ה ראסקין, יו"ר "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית למעלה מיובל שנים. הספר נכתב ע"י הרה"ת ר' ישראל שי' אלפנביין מנתניה, אה"ק ת"ו.

תדפיס זה כולל חומר מרתק מהשנים הראשונות בהם היתה פעולה נרחבת של "מבצע פורים", בעיקר מהשנים ה'תשל"ג-ה'תשל"ז. תוך כדי קריאת השיחות, ההגהות, והמענות הק' מכ"ק אדמו"ר המופיעים בתדפיס זה, יוכל הקורא להתרשם עד כמה הי' כ"ק אדמו"ר מעורב בכל פרט ופרט וכיצד הקדיש מזמנו היקר ע"מ לתת הנחיות והוראות על כל צעד ושעל וכו'.

מטרתו של תדפיס זה – כמו הספר כולו – היא לא רק לספר קורות חייו של החסיד המסור שלא היו לו חיים לעצמו, אלא גם, ובעיקר, כדי לעורר את קהל עדת החסידים שיחיו להוסיף אומץ ביתר שאת וביתר עוז בחיזוק ההתקשרות לכ"ק אדמו"ר, על ידי קיום הוראותיו ומבצעיו הק', "אשר הורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו נצח סלה ועד".

מובן שהחומר בתדפיס זה אינו מתעד את כל הפעולות שנעשו במסגרת "מבצע פורים" בשנים הנ"ל, אלא רק מה שמשתקף מתוך המסמכים שמצאנו בארכיונו של סבינו ע"ה.

השתדלנו ככל האפשרי לוודא שכל מה שבא כאן יהי' מדוייק בתכלית השלמות, אך שגיאות מי' בין, והננו מבקשים מכל מי שיש לו הערות על החומר, שיואיל לשלחם אלינו – seferrebdavid@gmail.com או לטלפון מס' 917-860-6074. ות"ח מראש.

לצערנו הרב, במשך השנים האחרונות נעלם חלק ניכר מהחומר הקשור לחייו של ר' דוד ע"ה בכלל ולפעילותו הציבורית בפרט. אנו מבקשים אפוא מכל מי שיש ברשותו חומר מכל סוג שהוא – שיואיל נא להעבירו אלינו על מנת שנשלב זאת בגוף הספר וכך יופיעו העניינים בשלימותם בכל נושא. וזכות הרבים תלויה בו.

כאן המקום להביע תודה עמוקה לכל אלו שהקדישו מזמנם כדי לסייע לנו ע"י מסירת מסמכים ומתן ראיונות ע"ע, וכן לאלו שנתנו "הקדשות" עבור הספר, וכך יכולנו להתקדם בעבודתנו.

בתור הוספה: א. מכתב ברכה מכ"ק אדמו"ר בקשר ללידת בתו לפני שישים שנה. ב. צילום שטר של דולר עבור "מתנות לאביונים" שר' דוד זכה לקבל מהרבי בחג פורים תשל"ג. ג. מכתב כ"ק אדמו"ר מכ"ה אדר ראשון ה'תשכ"ז לסניף צא"ח במילאנו, איטלי'.

ויהי רצון שע"י קיום הוראותיו הק' של כ"ק אדמו"ר בכלל, ובעניין שהזמן גרמא – "מבצע פורים" – בפרט, נזכה תיכף ומיד לקיום הכתוב "ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר" בשמחת הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, וכ"ק רבינו נשיאנו בראשנו.

א פריילעכן פורים!

בשם המשפחה,

חיים בן ציון פירסאן

ז' אדר שני, ה'תשע"ט

שנת השבעים לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע

**"וזהו גם הדיוק ודוד עבדי דוקא,
שיהי' בבחי' עבד, עבד נאמן,
תכלית השלימות, בחי' יחידה ליחדך,
שיש רק הענין דיחיד בלי שום פניות".**

(ממאמר ד"ה ועבדי דוד גו' – אחש"פ תשמ"ז)



הרה"ת ר' דוד ע"ה ראסקין
י"ב ניסן תרפ"ז – ז' אייר תשע"א



”מבצע פורים”



לזכות

כל המשתתפים במבצע פורים שיחיו
להצלחה רבה ומופלגה בעבודתם בקודש



אורח שנקלע פעם לשכונת קראון-הייטס, העיר פעם על דבר פלא: בכל השכונות החרדיות מורגשת אווירת פורים בכל שעות היום, מוזיקה שמחה בוקעת מהמכונות החולפות ברחובות ואנשים שמחים ועליזים מתהלכים מבית לבית עם משלוחי-מנות בידיהם. ורק כאן – בשכונה הסמוכה למרכז ליובאוויטש העולמי – כמעט שלא ניכרת אווירת החג. האווירה ברחובות די שקטה, וכמעט שלא מורגש "פורים" בשכונת המלך... באמת, ממש לא נעים!

אך לחסידי חב"ד התשובה ברורה ומובנת מאליה: באותן שעות שיהודים רבים שמחים בשמחת החג כשהם ספונים בבתיהם, "משפחה ומשפחה" – ממש באותן שעות יוצאים רבים מתושבי קראון-הייטס לשמח יהודים בכל רחבי ניו-יורק, עד שבקראון-הייטס עצמה כמעט שלא נשאר מי ש"עשה שמח"...

בחורים צעירים וגם חסידים מבוגרים, אברכים נכבדים וגם פשוטי-עם, כולם יוצאים כשבידיהם מגילות כשרות, ערכות של משלוחי-מנות ובקבוקי 'משקה' שהוכנו על-ידי הנהלת צא"ח המרכזית, בדרכם לזכות המוני יהודים במצוות החג: שמיעת המגילה, משלוח מנות ומתנות לאביונים, וגם – שמחת פורים בטהרתה.

אמת, ליובאוויטש אינה דואגת כל-כך שיהיה שמח בקראון-הייטס, אבל היא כן דואגת לשמח יהודים בכל קצווי תבל. 'טנקי המבצעים' של צא"ח המשוטטים ברחובות הראשיים של העיר משמיעים ניגוני שמחה חסידיים, ופעילי צא"ח יוצאים מתוכם, קוראים את המגילה עבור יהודים שאינם מגיעים לבתי-הכנסת ומזכים המוני יהודים – בחנויות ובבתי-עסקים, במשרדים ציבוריים ובאוניברסיטאות, בבתי-אבות, בתי-רפואה ובתי-סוהר – בקיום מצוות משלוח מנות ומתנות לאביונים, כפי הוראתו הקדושה של הרבי.

תש"ז

בוועידה העולמית הראשונה של צא"ח שהתקיימה בחול-המועד סוכות תשי"ז, סיפר יו"ר צעירי-אגודת-חב"ד המרכזית הרה"ח ר' דוד ראסקין ע"ה לקהל הנאספים על הפעם הראשונה בהיסטוריה בה התקיים 'מבצע פורים':



כינוס השנתי השלישי דצאגו"ח – חוה"מ סוכות ה'תשי"ז

"לקראת פורים תש"ז עלתה בדעתנו המצאה חדשה: לא נסתפק במפגש עם היהודים הנמצאים בתוך בתי-הכנסת, אלא ננסה לפגוש גם יהודים שאינם הולכים לבית-כנסת אלא נמצאים ברחוב. וכיצד? – נערוך עבורם התוועדות באמצע הרחוב! שכרנו מכוננית, חיברנו על גגה רמקול שהשמיע ניגונים חסידיים ברחובות ברוקלין ובין לבין נאמו חברי צא"ח ברמקול על עניני החסידות. היתה זו

פעולה אמיתית של 'פוצו מעיינותיך חוצה' כפשוטו – התוועדות חסידית עם יהודים פשוטים, ממש

באמצע הרחוב, דבר שעד היום לא נראה כמותו בניו-יורק! פעולה נפלאה זו הביאה תועלת גדולה, כפי ששמענו אחר כך מפי כמה אנשים".

הפעולה הנ"ל שאירגן צא"ח בפורים תשט"ז נועדה כמובן כדי לעורר עוברים ושבים למצוות החג. הרעיון היה לעצור בפינות רחוב, לשיר ולרקוד עם עוברים ושבים ולהזמין אותם לשמיעת המגילה בתוך האוטובוס, אם עדיין לא שמעו. בליל פורים ניגשו מאות אנשים אל פעילי צא"ח ושאלו מה פשר הריקודים באמצע הרחוב, וכשהזכירו להם שהיום פורים והציעו להם להצטרף לריקודים ולשמוע מגילה - נענו ברצון ובהתלהבות. ההצלחה המרשימה הסבה לר' דוד נחת רוח רבה. עם כל רוח התעוזה שבו, הוא לא שיער שהפעולה תצליח כל כך. ובאמת, מי היה מאמין שעוברים ושבים ייאותרו לעצור באמצע הרחוב ולהיענות להצעה להיכנס לאוטובוס ולשמוע את המגילה?...

להלן קטעים מהדו"ח שכתבה הנהלת צא"ח לרבי בכ"ב אדר תשט"ז על המבצע:

מטעם צא"ח נסעו קארין [=מכוניות] עם רמקול עם סיינס [=שלטים] "צעירי אגודת חב"ד" באידיש ואח"כ באנגלית, ואח"כ גם באינגליש "ליובאוויטש יאוט 770 איסטערן פארקוויי", ואח"כ באידיש "נאר א כשר'ע דערציאונג קען ראטעווען פון די המן'ס פון אלע צייטן" [=רק חינוך כשר יכול להציל מה"המן'ים" של כל הזמנים] ואח"כ זה באנגלית. ובסיין [=שלט] השני היה כתוב "ישיבות און כשר'ע תלמוד-תורה'ס זיינען די איינציקע פארזיכערונג קעגן יוגענד פארברעכערן" [=ישיבות ותלמודי-תורה כשרים הם הערובה היחידה נגד אסונות הנוער], וזה גם כן באנגלית.



קבוצת תלמידים הלומדים ב770 בשנות ה'ידים. ר' דוד עומד בפינה הימנית למעלה
Lubavitch Archives

נסעו במוצאי ש"ק תצוה ליל פורים ברחובות קראון הייטס וברונזוויל. הקארין עמדו באלה הפינות [...] בהקארין היו איזה אברכים ותלמידים ששרו ניגונים. היה רעקארד [=הקלטה] של הרב יעקב שי' העכט באינגליש, שדיבר אודות חינוך הכשר... באיזה רחובות דיבר הרב יצחק דוד שי' גראנער באידיש אודות פורים... הרב משה קזרנובסקי שי' דיבר מליקוט כ"א, הת' שלום דובר אלפרוביץ שי' דיבר באידיש, וכן הת' אברהם שי' שם טוב.

הקארין נסעו שתי שעות ומחצה. המשתדלים אודות ליקח רשות מהפאליס [=מהמשטרה] היו: יצחק דוד גראנער, שמואל פאגעלמאן, חיים יהודה קרינסקי. אחרי

הקארין נסעו חברים מצעאגו"ח ותלמידים, ובמקומות שעמדו יצאו הם ברחוב. ואלו שמות הנוסעים... ארגנו את הענין משה גאלדמאן ודוד ראסקין.

הננו שואלים את כ"ק אדמו"ר שליט"א אם לסדר ענין כזה על יום א' דחומ"פ, לנסוע משך שעות רצופות בהרבה שכונות בברוקלין.

תשובת הרבי לא הגיעה לידינו, אך הרב משה-פסח גולדמן זוכר שר' דוד אכן אימץ את הרעיון והחליט לחקות את השיטה ולהעתיק אותה לחגים נוספים, ומסתבר שהיה זה לאחר שקיבל אישור מהרבי.

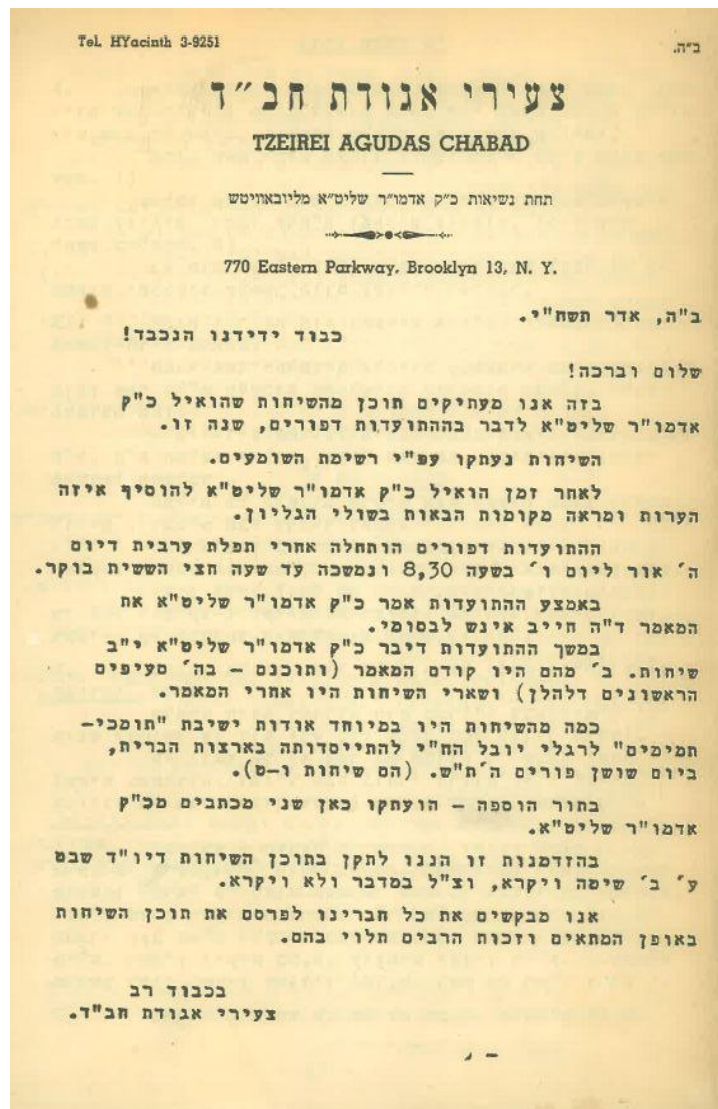
תשח"י

בשלהי שנות ה'ד"ים ולאורך שנות הכ"פים אירגן צא"ח לקראת פורים התוועדות חסידיות במקומות רבים. לעת-עתה לא הגיע לידינו חומר המתעד את הפעולות הללו.

ההתוועדות הארוכה המפורסמת של פורים תשח"י תיזכר תמיד כהתוועדות בה היה 'שיא' של

שיחות-קודש ארוכות עם 'גילויים' נעלים ביותר. היתה זו התוועדות ייחודית ובלתי נשכחת, רצופה בהתרחשויות מיוחדות וביטויים נדירים.

ביומנו משלהי אדר תשי"ח מספר ר' צבי-הירש גאנזבורג ע"ה: 'בשבת-קודש קרא כ"ק אד"ש לר' יואל [כהן] ולהת' אברהם שם טוב, ושאל אותם אם יודעים את כל השיחות דפורים, כי כ"ק אד"ש אינו זוכר מה היה בהתוועדות פורים בשיחות האחרונות. היום מסרו לו ראשי פרקים. כ"ק אד"ש החזיר את הרשימות ובכמה מקומות הגיה. ואין ר' יואל יודע אם הכוונה לפרסום. אמרתי לו שדעתי היא שר' דוד רסקין ישאל על-ידי הרב חדקוב, אם לפרסם את הרשימות ב'תוכן ענינים' שיצאו לאור ע"י צא"ח אם ירצה השם. תשובת אד"ש כשנתנו לו את רשימת השיחות להגהה: 'איך האב דאך שוין געגעבן פאר צעירי



חב"ד' [=הרי כבר מסרתי עבור 'צעירי אגודת חב"ד' (כוונתו היתה לרשימת ראשי-פרקים מפורים שנרשמה ע"י ר' יואל והת' א. שם טוב)]

קריאת המגילה בדירת הרבנית הצדקנית מרת חנה נ"ע

סיפר הרב ישראל שי' לבקובסקי:

ר' דוד ע"ה זכה לקרוא מגילה עבור אמו של הרבי, הרבנית חנה נ"ע, בדירתה ברחוב פרעזידענט. בפורים תשכ"ד, בשנה האחרונה לפני הסתלקותה (בו' תשרי תשכ"ה), הייתי בחור ב-770. ר' דוד ביקש ממני לבוא עימו יחד, כי אנשים יגיעו להביא משלוח מנות להרבנית, ולכן צריכים שמישהו יפתח את הדלת, בזמן שהיא שומעת את המגילה, וביקש ממני להיות שם בשעת מעשה. וכשיגיעו משלוחי המנות, שאשאל את השמות וכו'.

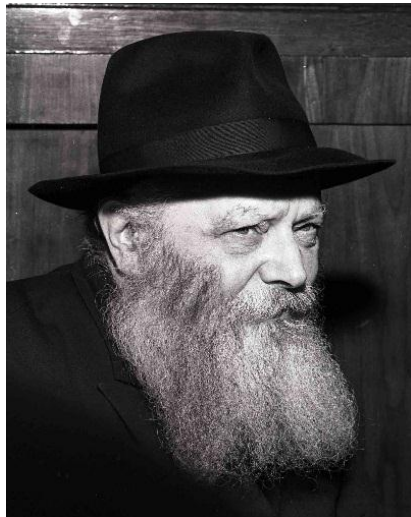
הלכתי עימו, הוא קרא את המגילה עבור הרבנית, ואני עמדתי בדלת. אחרי קריאת המגילה, שאלה אותי הרבנית לשמי, עניתי ששמי לאבקאווסקי. אז היא אמרה "אצלנו ביקטרינוסלב היה אחד לבקובסקי. הוא עשה הרבה טובות לאנשים, היה איש טוב מאוד". והוסיפה שבדיוק אמש, ליל פורים, הרבי היה אצלה (כידוע שהרבי היה מבקר את אמו כל יום), ומהדברים שעליהם דיברו, הוזכר השם "לבקובסקי" מיקטרינוסלב, ושאלה האם הוא בן משפחה שלי. בשעת מעשה לא תפסתי למי היא התכוונה, ועניתי לה שכל הלבקובסקי קרובי משפחה. מאוחר יותר, נזכרתי שאבי ר' נחום ע"ה בבחרותו היה גר ביקטרינוסלב, והיתה לו ישיבה שהוא ניהל.



הוא היה נוהג להכנס לעיתים קרובות אל אביו של הרבי, כ"ק הרה"ג הרה"ח והמקובל וכו' הרב ר' לוי יצחק נ"ע, שכיהן שם כרב הראשי, לדבר בענייני הישיבה וכו'. אבי גם זכה לשמוע ממנו הבדלה, ואמר "ויתן לך" ביחד עימו.

תשל"ג

לאורך שנות הכ"פים עורר הרבי כמה פעמים בהתוועדויות ובמכתבים בדבר הצורך להסביר למחנכים ולהורים את החשיבות לחנך את הילדים לקיום מצוות הפורים, ובעיקר - משלוח מנות ומתנות לאביונים. לדוגמה, באיגרת מז' אדר תשכ"א מעורר הרבי לתקן את הטעות לפיה יכולים הילדים לסמוך על הוריהם שיקיימו את המצוה עבורם, וקורא לרבנים, למחנכים ולהורים להזכיר לילדים שבנוסף לשמיעת קריאת המגילה, חייבים ילדים מעל גיל 13 וילדות מעל גיל 12 לקיים מצוות משלוח מנות ומתנות לאביונים. כמו כן, קורא הרבי לפרסם על-דבר החשיבות לחנך ילדים וילדות שהגיעו לגיל חינוך שיקיימו מצוות אלה ('אגרות קודש' חלק כ"א עמ' קעו והלאה).



ד' שבט תשל"ג

JEM/The Living Archive #108322

במשך השנים הבאות פעלו אנ"ש בכל מקומות מושבותיהם לפרסם את ההוראה הנ"ל של הרבי, איש איש כפי יכולתו.

בשנת תשל"ג היתה התעוררות מיוחדת מצד הרבי ביחס לפעילות המבצע הנ"ל בחג הפורים: הרבי קרא לדאוג לכך שכל אחד ואחת שהגיעו למצוות יקיימו את

מצוות משלוח מנות ומתנות לאביונים. בהתוועדות שבת פרשת ויקהל, מברכים החודש אדר-שני, נתן בקבוק 'משקה' לטובת ההתעסקות בזה ע"י הנהלת

צא"ח המרכזית בארה"ב (כדלהלן). בעקבות זאת ניהל ר' דוד את "מבצע פורים" החל מאותה שנה ביתר שאת וביתר עוז.



מבצע פורים בבסיס צבאי במדינת אוקלהומה, ארה"ב
מימין לשמאל: ר' יצחק מאיר ע"ה קאגנן, חבר צא"ח המרכזית ר' צבי הירש ע"ה גאנובורג, ויבלחט"א ר' יעקב שיחי' געץ

מאז שייסד הרבי את המוסד הקדוש 'צעירי אגודת חב"ד' בארה"ב בחודש אייר ה'תשט"ו, נהגה הנהלת צא"ח לשלוח מדי פעם מכתבי התעוררות לאנ"ש והשלוחים בערי השדה ומעבר לים. המכתבים כללו הוראות חדשות שנתקבלו מכ"ק אדמו"ר, חלקים משיחות-הקודש שנאמרו בהתוועדות האחרונה וכדומה. כבכל דבר פרסום רשמי נשלחו הדברים תחילה אל הקודש פנימה, וזכינו שהרבי הגיה את הדברים בכתב-יד-קודשו. מובן שכל התיקונים וההוספות שולבו בגוף המכתב לפני הפצתו.

כמו כן יש לציין שבאופן קבוע נהגה הנהלת צא"ח לשלוח מכתבים לאנ"ש והשלוחים בערי השדה, ברחבי ארה"ב וגם מעבר לים, ובהם דיווחים מהנעשה והנשמע בבית חיינו. באותן שנים היה זה ערוץ התקשורת היחיד שבאמצעותו הועברו הדיווחים מחצרות קודשנו לכל קצווי תבל. לפעמים צירפו למכתבים אלה גם 'הנחות' ממאמרי דא"ח ומשיחות-הקודש שנאמרו בתקופה הסמוכה למשלוח המכתבים. גם מכתבים אלה, כולל ה'הנחות' שבהם, הוכנסו אל הקודש פנימה, ורבים מהם עברו 'הגהה' בכתב-יד-קודשו של הרבי.

להלן צילום ההגהות של הרבי על המכתב שהכין צא"ח בראש-חודש אדר שני ה'תשל"ג (נדפס בשעתו בתור שיחה מוגהת, וגם ב'שיחות קודש' תשל"ג ח"א עמ' 365 והלאה). יש לציין כי לאחר שהגהותיו של הרבי בכתב-יד-קודשו שולבו בנוסח המכתב הנ"ל ונשלחו לאנ"ש בכל קצווי תבל, תורגמו הדברים גם ללשון-הקודש ולאנגלית והתפרסמו בעיתונות היהודית והכללית בכל קצווי תבל (התרגום ללשון-הקודש נדפס גם ב'ביטאון חב"ד' גיליון 21 (40), ניסן תשל"ג).

el.: HYacinth 3-9251
PResident 8-4270

ב"ה

IZREI AGUDAS CHABAD

LUBAVITCH YOUTH ORGANIZATION

Under the Auspices of
The Lubavitcher Rabbi שליט"א

Central Office לשכה המרכזית

770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN 13, N. Y.

צעירי אגודת חב"ד

תחת נשיאות

כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש

ב"ה, ר"ח אדר שני, ה'תשל"ג

כבוד ידידנו שי

שלום וברכה:

בש"פ ויקהל, מבה"ח אדר שני, דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א בין השאר אודות עניני פורים. בצצסק וביקש לפרסם זאת ברבים. והרי קטע מהשיחה:

אזוי ווי היינט איז שבת מברכים החדש אדר שני, וואס די נקודה פון דעם

ממחודש איז פורים,

ובפרט, אז היינט איז אויך שבת פרשת שקלים, וואס "באחד באדר משמיעין על

השקלים" (משנה ריש מס' שקלים), און אויך דער ענין האט א שייכות מיוחדת צו פורים, ווי די גמרא זאגט (מגילה יג, סע"ב) "גלוי וידוע לפני מי שאמר והי' העולם שעתיד המן לשקול שקלים על ישראל, לפיכך הקדים שקליהן לשקליו, והיינו דתנן באחד באדר משמיעין על השקלים כו". אז די מצוה פון מחצית השקל האט געבראכט דעם

נס פון פורים

[ווארום הגם אז די נתינת השקלים וואס מען פלעגט געבן בחדש אדר איז

געווען (ניט צוליב חדש אדר גמרא, נאר) צוליב די קרבנות צבור וועלכע מען פלעגט מקריב זיין פון ר"ח ניסן אן און ווייטער (ירושלמי שקלים סט),

פונדעסטוועגן, וויבאלד אז דער "לכפר על נפשותיכם" טוט צצף זיך אויף

דורך די נתינה [וכמ"ש (השא ל, טו) "לתת את חרומת ה' לכפר על נפשותיכם"], איז

דאך פארשטאנדיק, אז די נתינת השקלים שבחדש אדר האט ממשיך געווען דעם "לכפר

גו" גלייך לאחרי הנתינה (וכאן צו זען ווי עס וואס יהי' נתינת עץ (זל"א ע"א צ"ל).
און דערבפאר האט דער "באחד באדר משמיעין על (נתינת) השקלים" אויפגעטאן

די הצלה פון יאידן אין (פורים שב) חדש אדר],

דעריבער איז דאן איצטער א דבר בעתו צו מעורר זיין וועגן כמה ענינים

וועלכע זיינען נוגע צו ימי הפורים.

× × ×

צווישן די מצות המיוחדות פון פורים, איז פראן א ספיצעלע חשיבות אין

- ב -

די מצות "משלוח מנות איש לרעהו" און "מתנות לאביונים" (ראה בארוכה לקו"ש כרך ב' ע' 536 ואילך. כרך ד' ע' 1284 ואילך). אבער, מצד כמה סיבות, איז דאס אין די צוויי מצות, געווארן א חלישות.

און דעריבער דארף מען זיך משתדל זיין צו מעורר זיין אידן אויף מקיים זיין די צוויי מצות ביחוד (נוסף אויף דעם וואס מען דארף מעורר זיין אויך אויף די אנדערע מצות פון פורים),

אז יעדער איינער און איינע וועלכע אסאך הגיעו לגיל מצות, און אויך

קטנים און קטנות שהגיעו לחינוך [און אויך בנוגע די וואס איז א ספק צי הגיעו לחינוך - זאל זיין די הנהגה אין א אופן פון "ספיקא לחומרא"], זאלן מקיים זיין די מצות פון "משלוח מנות איש לרעהו" און "מתנות לאביונים".

כמובן, או די התעוררות אצמפצול בהנ"ל דארף זיך אנפאנגען גלייך פון

איצטער אן, בכדי אז בשעת עס וועט קומען פורים, זאלן אלע אידן שוין זיין גרייט צו מקיים זיין די דאזיקע מצות.

(כ"ק אדמו"ר שליט"א נטל בידו הק' בקבוק משקה ואמר:) זאלן די מתעסקים

בוה נעמען יעצט די משקה און פאנאנדערטיילן צווישן זיך - גועט דאס מוטיף זיין ברכה והצלחה אין די פעולות בהנ"ל.

ויהי רצון, אז די פעולות בהנ"ל זאלן זיין מיטן גרעסטן פרוסום, און דאס דאס זאל זיין במספר הכי גדול בכמות ובאופן הכי גדול באיכות,

און דאס וועט בריינגען אז אויך דער אויבערשטער וועט מקיים זיין די

מצות "משלוח מנות איש לרעהו" און "מתנות לאביונים" [ווארום "מה שהוא עושה

הוא אומר לישראל לעשות" (שמו"ר פ"ל, ט. וראה ד"ה איתא במדרש תילים חרנ"ג

(וראה גם תו"א לה, ג) שהכוונה בזה היא, ש"ע"י שישראל עושים המצות ע"ז

גורמים שיעשה הקב"ה את מצות אלו"]

אז דער אויבערשטער וועט געבן מתנות צו אידן וואס ווערן אנגערופן

"אביונים", וואלוס "אביון" איז דער וואס "תאב לכל דבר" (רש"י ראה טו, ד),

און אידן זיינען חאב צו יעדער זאך וואס דעה אויבערשטער זאגט, און נישט אפילו נישט אפילו און ער וועט אויך מקיים זיין מצות "משלוח מנות איש לרעהו" דורך דעם,

וואס ער וועט געבן מצב "מנות" צו אידן וואס זיי זיינען "רעהו" פון

ב"ה, ר"ח אדר שני, ה'תשל"ג

כבוד ידידנו שי'

שלום וברכה:

בש"פ ויקהל, מבה"ח אדר שני, דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א בין השאר אודות עניני פורים. וביקש לפרסם זאת ברבים. והרי קטע מהשיחה:

אזוי ווי היינט איז שבת מברכים החדש אדר שני, וואס די נקודה פון דעם איז פורים, ובפרט, אז היינט איז אויך שבת פרשת שקלים, וואס "באחד באדר משמיעין על השקלים (משנה ריש מס' שקלים), און אויך דער ענין האט א שייכות מיוחדת צו פורים, ווי די גמרא זאגט (מגילה יג, סע"ב) "גלוי וידוע לפני מי שאמר והי' העולם שעתיד המן לשקול שקלים על ישראל, לפיכך הקדים שקליהן לשקליו, והיינו דתנן באדר באדר משמיעין על השקלים כו". אז די מצוה פון מחצית השקל האט געבראכט דעם נס פון פורים.

[ווארום הגם אז די נתינת השקלים וואס מען פלעגט געבן בחדש אדר איז געווען (ניט צוליב חדש אדר, נאר) צוליב די קרבנות ציבור וועלכע מען פלעגט מקריב זיין פון ר"ח ניסן אן און ווייטער (ירושלמי שקלים שם),

פונדעסטוועגן, וויבאלד אז דער "לכפר על נפשותיכם" טוט זיך אויף דורך די נתינה [וכמ"ש (תשא ל, טו) "לתת את תרומת ה' לכפר על נפשותיכם"], איז דאך פארשטאנדיק, אז די נתינת השקלים שבחדש אדר האט ממשיך געווען דעם "לכפר גו" גלייך בהנתינה (וכמפורש: כי תשא גו' ונתנו גו' ועי"ז) ולא יהי' בהם נגף (שבא ע"י מנין).

וכנ"ל אז דער "באחד באדר משמיעין על (נתינת) השקלים" האט אויפגעטאן די הצלה פון אידן אין (פורים שב) חדש אדר].

דעריבער איז איצטער א דבר בעתו צו מעורר זיין וועגן כמה ענינים וועלכע זיינען נוגע צו ימי הפורים.

צווישן די מצות המיוחדות פון פורים, איז פאראן א ספציעלע חשיבות אין די מצות "משלוח מנות איש לרעהו" און "מתנות לאביונים" (ראה בארוכה לקו"ש כרך ב' ע' 536 ואילך. כרך ד' ע' 1284 ואילך). ובפרט אז מצד כמה סיבות, איז אין די צוויי מצוות געווארן א חלישות.

און דעריבער דארף מען זיך משתדל זיין ביחוד צו מעורר זיין אידן אויף מקיים זיין די צוויי מצות (נוסף אויף דעם וואס מען דארף מעורר זיין אויף די אנדערע מצות פון פורים),

אז יעדער איינער און איינע וועלכע הגיעו לגיל מצות, און אויך קטנים און קטנות שהגיעו לחינוך [און אויך בנוגע די וואס איז א ספק צי הגיעו לחינוך - זאל זיין די הנהגה אין א אופן פון "ספיקא לחומרא" - כיון שהוא לכתחילה ובקל ובנוגע לעשיית מצוה - שד"ח כללים ס' ס"ק ל' מ"ג. ועוד], זאלן מקיים זיין די מצות פון "משלוח מנות איש לרעהו" און "מתנות לאביונים".

כמובן, אז די התעוררות בהנ"ל דארף זיך אנפאנגען גלייך פון איצטער אן, בכדי אז בשעת עס וועט קומען פורים, זאלן אלע אידן שוין זיין גרייט צו מקיים זיין די דאזיקע מצות.

(כ"ק אדמו"ר שליט"א נטל בידו הק' בקבוק משקה ואמר:) זאלן פון די מתעסקים בזה נעמען די משקה און פאנאנדערטיילן צווישן זיך - וועט דאס מוסיף זיין ברכה והצלחה אין די פעולות בהנ"ל.

ויהי רצון, אז די פעולות בהנ"ל זאלן זיין כהל' פרסומי ניסא - מיטן גרעסטן פרסום, דאס זאל זיין במספר השולחים והנותנים הכי גדול בכמות ובאופן הכי גדול באיכות,

און דאס וועט בריינגען אז אויך דער אויבערשטער וועט מקיים זיין די מצות "משלוח מנות איש לרעהו" און "מתנות לאביונים" [ווארום "מה שהוא עושה הוא אומר לישראל לעשות" (שמו"ר פ"ל, ט. וראה ד"ה איתא במדרש תילים תרנ"ג (וראה גם תו"א לה, ג) שהכוונה בזה היא, ש"ע"י שישראל עושים המצות עי"ז גורמים שיעשה הקב"ה את מצות אלו"י)],

אז דער אויבערשטער וועט געבן מתנות צו אידן וואס זיינען - בנוגע להקב"ה - "אביונים". "אביון" - "תאב לכל דבר" (רש"י ראה טו, ד), און אידן זיינען תאב צו יעדער זאך וואס איז פארבונדען מיט דעם אויבערשטער, ע"ד: אפילו נצטוינו לחטוב עצים (לקו"ת [שלח מ,א]). וראה ב"ר רפע"א.

און ער וועט אויך מקיים זיין מצות "משלוח מנות איש לרעהו" דורך דעם וואס ער וועט געבן "מנות" צו אידן וואס זיי זיינען "רעהו" פון דעם אויבערשטן (רש"י שבת לא, א ד"ה דעלך),

ביז אז עס וועט מקויים ווערן דער "מסמך גאולה לגאולה" (מגילה ו, סע"ב) [וואס זעט זיך אן ביחוד אין א שנה מעוברת (ראה מגילה שם)], אז פון גאולת פורים וועט מען גלייך קומען צו די גאולה פון "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות".

ויהי רצון, אז כל הנ"ל זאל געטאן ווערן מתוך שמחה - וואס אויך דאס איז פארבונדן מיט אדר - (שמשנכנס מרבבים בשמחה. וי"ל שכשמברכים אותו - בשק"מ התחלת הכניסה) וביותר עם פורים. ווארום שמחת פורים איז דאך א שמחה געלית ביותר, ביז א אופן פון "עד דלא ידע",

און וויבאלד אז שמחה פורץ גדר - איז דאך כשמרבין בשמחה, און נאך באופן דלא ידע וועט מען פורץ זיין אלע גדרים, און ממשיך זיין די גאולה נאך בחדש אדר, און נאך פאר פורים - די גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, און אין א אופן פון "ושמחת עולם על ראשם" (העכער פון "ידע" שבראש).

בטח יפרסם כב' את כל הנ"ל וישתדל ככל האפשרי לזכות את אחב"י בקיום מצות "משלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים". ונא להודיענו את הפרטים מהנעשה בזה.

בכבוד רב,

צעירי אגודת חב"ד המרכזית

בעת הכנת המכתב שאלו עורכי השיחה את הרבי: לפי הביאור בהשיחה - מהו הפרש בין "משלוח מנות גו" ל"מתנות לאביונים" במצוותיו של הקב"ה?

על כך ענה הרבי: ותורתך בתוך מעי [תהלים מ, ט].

תשל"ד

בהתוועדות שבת פרשת משפטים כ"ד שבט תשל"ד עורר הרבי בנוגע להכנות הדרושות לקראת חג הפורים: **כאן המקום להזכיר אודות מבצע פורים, ומכיוון שבשנה זו חל פורים בערב שבת, דרושה זהירות מיוחדת בנוגע לכמה ממצוות הפורים, ועל-דרך-זה בנוגע לסעודת פורים. ויהי רצון שזה יהיה בהצלחה וברוב פאר והדר (שיחות קודש' תשל"ד ח"א עמ' 387).**

מיד במוצאי-שבת אירגן ר' דוד אסיפה בה דנו כיצד לקיים בשנה זו את מבצע פורים בהיקף הכי גדול. למחרת ביום ראשון כ"ה שבט תשל"ד כתב ר' דוד לרבי את הדו"ח הבא:

כ"ק אדמו"ר שליט"א

בקשר מבצע פורים הי' אסיפה עם המתעסקים במבצע חנוכה וקיבלו לסדר שיהיה מסודר. יעשו בראשור המוסג"פ. הזמנים של סעודת פורים ועד איזה זמן לשלוח מנות, דיברתי עם הרב זלמן שמעון שי' דווארקין. דיברתי עם הרב חדקוב שי', ואמר להתדבר עם הר"א שי' זייקאן שעשה מטעם איגוד המורים שלא יהי' דאבליקייט [=כפילות]. עשינו אסיפה ביחד עם הר"א שי' זייקאן והוא [אמר שפועלים] בעיקר לת"ת, ואמרנו לו כשתהי' בקשה לת"ת ישלחו לו ועוד נוכל לעזור. אנחנו היינו הר"ק שי' קאסטעל וכמה מהמארגנים והת' שי', בעיקר נשתדל לקאלידשעס יוט גרופס [=קבוצות נוער של סטודנטים], צבא, ובאופן שהי' במבצע חנוכה בבתים שונים.

דוד ראסקין

על כך ענה הרבי: **כהנ"ל נת' ות"ח** [=כל הנ"ל נתקבל ותשואות חן].

עוד כתב ר' דוד: **הבראשור** [=עלון הסברה] מוכן לדפוס והוגה ע"י הר"י שי' קרינסקי, והשאלה אם יש הערות וברכה. על כך ענה הרבי: **(2) אזכיר עה"צ להצלחה רבה.**

עוד כתב הרבי: **(3) בהוראה (במתלא ב) [=במתנות לאביונים] - להניח בפושקע** [=בקופת צדקה], **להקדים "באם אין מוצא עני" וכיו"ב.**

[כלומר: להדגיש שעדיף לתת בפועל מתנות לעני, ורק בלית ברירה אפשר להניח בקופת-צדקה עד שיימצא עני].

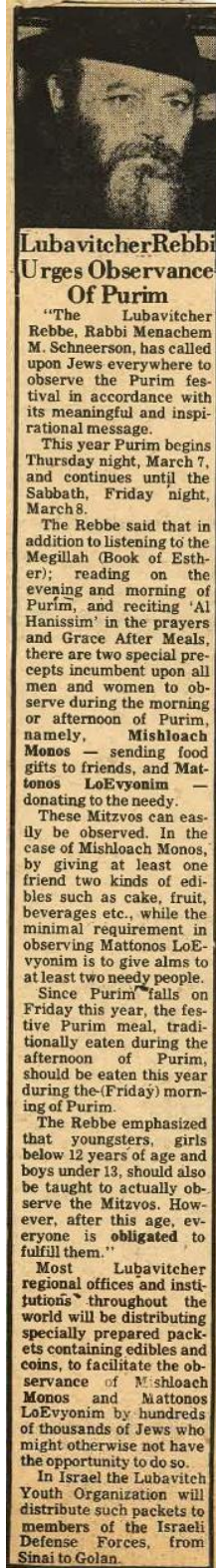
בסוף זמן דמשל"מ [=דמשלוח מנות] - **להוסיף שבניו יארק זהו כו'.**

[כלומר: מאחר שהעלון יכול להגיע לכל רחבי ארצות הברית, הרבי ביקש להדגיש שכאן מדובר על השעה האחרונה שבה אפשר **בניו-יורק** לקיים מצוות משלוח מנות].

בסיום כתב הרבי: **להחזיר כל המצו"ב.**

כעבור יומיים, ביום שלישי כ"ז שבט תשל"ד, כתב ר' דוד לרבי:

"מר קופערשטיין, שעשה את המנורות לחנוכה, אמר לי שכאשר היה על יחידות אמר לו כ"ק אדמו"ר שליט"א לעסוק במבצע פורים. דיברתי עמו אם יכול לעשות פושקעס [=קופות] לצדקה



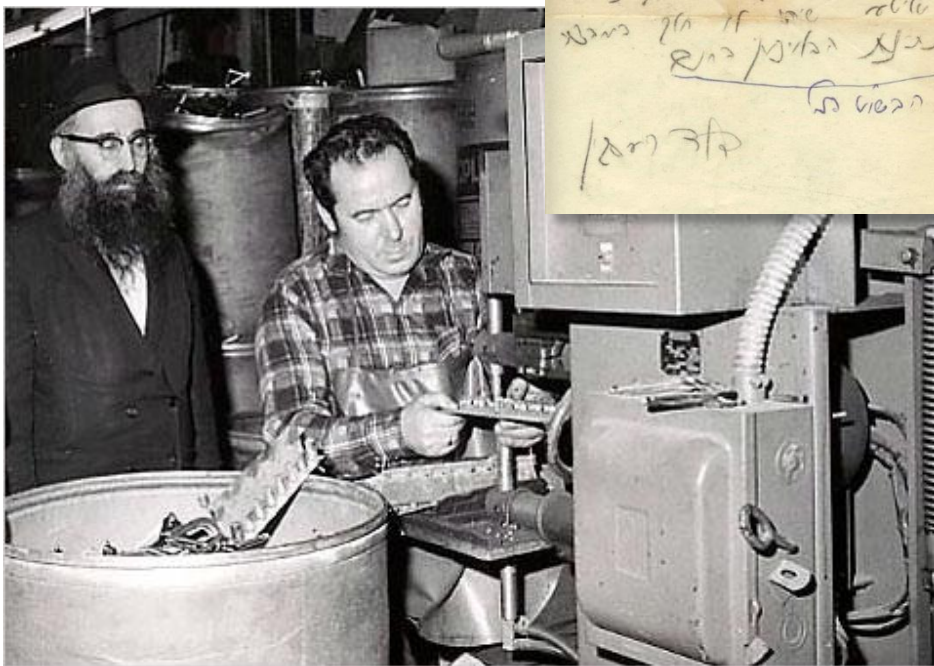
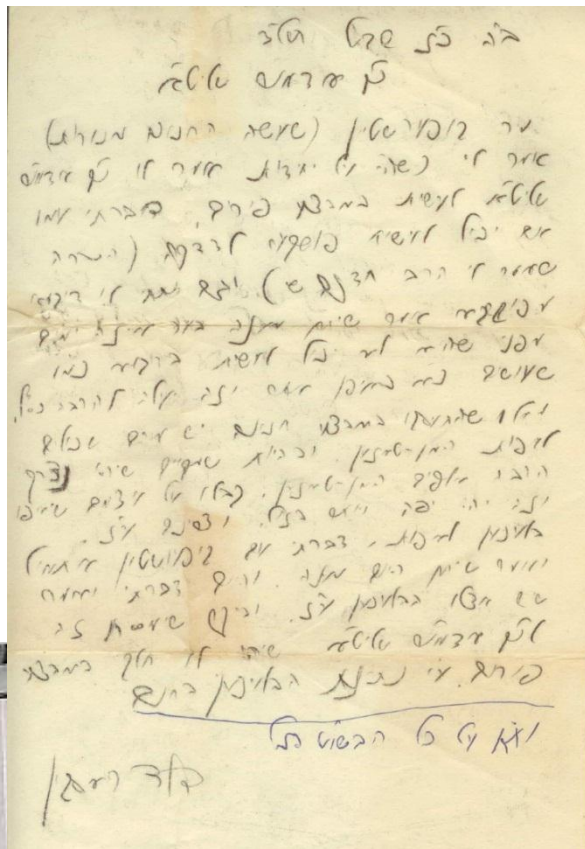
קריאה מכ"ק אדמו"ר לקראת פורים תשל"ד

(הצעה שאמר לי הרב חדקוב שי'), וגם נתתי לו דוגמה ממושקע. אמר שייתן מענה בעוד איזה ימים, מפני שהוא לא יכול לעשות בריבוע כמו שעושים, כי אם באופן אחר, וזה יעלה הרבה כסף.

מאלו שהתעסקו במבצע חנוכה, יש מהם שיכולים לאפות המן-טאשן [=אוזני המן], ובהיות שמקווים שיהיה נצרך הרבה אלפים המן-טאשן, קיבלו על עצמם שיאפו, וזה היה יפה, ויותר בזול. וצריכים על זה בלעכן [=תנורים] לאפות. דיברתי על זה עם קופערשטיין אתמול, ואמר שיתן היום מענה. והיום דיברתי עמו, ואמר שיש אצלו בלעכן עבור זה. וביקש שימסרו זאת לכ"ק אדמו"ר שליט"א שיהיה לו חלק במבצע פורים על ידי נתינת הבלעכן בחינם."

הרבי הקיף בעיגול את המלים האחרונות וכתב: ות"ח על כל הבשו"ט הנ"ל.

צילום מהדו"ח הנדפס לעיל



ר' דוד עם יבלחט"א מר יוסף (טיבור) קופערשטיין במפעל שלו בעת ייצור המנורות

בהתוועדות שבת פרשת תרומה תשל"ד, ב' דראש-חודש אדר, אמר הרבי: יש להשתדל שכל ענייני חג הפורים ייערכו ב'שטורעם' הכי גדול. לשם כך יש לקיים אסיפות, באופן של 'ברוב עם הדרת מלך', שבהן יעשו 'שטורעם' בנוגע למבצע פורים. באסיפות אלו יתכננו כיצד להביא לפועל ממש שכל אחד ואחת מישראל יקיים את מצוות הפורים.

בסיום ההתוועדות נתן הרבי 'משקה' ומזונות מההתוועדות עבור האסיפה.

במהלך האסיפה שקיים ר' דוד לאחר השבת עם עסקני אנ"ש בקראון-הייטס, דנו איך לקיים את 'מבצע פורים' בהיקף הכי גדול, לאור ההוראה החדשה שנתקבלה מהרבי.



משפחת זירקינד הודיעה שהיא מתנדבת לאפות כמויות גדולות של אוזני-המן לחלוקה ב'מבצעים' בכל רחבי ניו-יורק. ר' דוד דאג להשיג מימון לכל הפעילות מאת הגבירים שעמד עמם בקשר, כך שהבחורים הפעילים במבצעים יוכלו לשכור משאיות ככל הדרוש, ללא הגבלות.

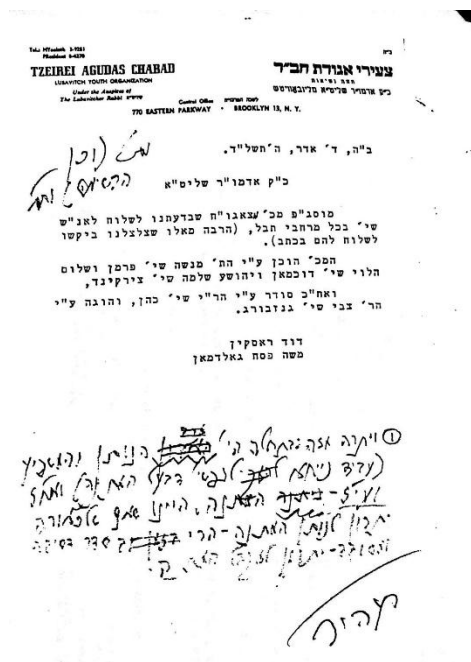
כנהוג בשנים ההן (ראה למעלה), הכין צא"ח בניו-יורק מכתב לאנ"ש על מצוות חג הפורים. בד' אדר תשל"ד הכניס ר' דוד את טיוטת המכתב אל הרבי להגהה, וכתב לרבי: 'מוסג'פ מכתב מצאגו'ח שבדעתנו לשלוח לאנ"ש שי' בכל מרחבי תבל (הרבה מאלו שצלצלנו ביקשו לשלוח להם בכתב)!

הרבי הוציא מענה שבראשו נכתב: **נת' (וכן הרשימה) ות"ח**. בצד המענה נכתב **'מהיר'**. בין ההערות שהעיר הרבי היו הסעיפים הבאים:

נתבאר בשיחה שמצות 'מתנות לאביונים' גורמת לקירוב הלבבות, וכדיוק הלשון **'מתנות לאביונים'** (ולא 'צדקה לאביונים') - כי חז"ל אומרים: 'אי לאו דעביד נייחא לנפשיה - לא הוה יהיב מתנתא'. היינו, שהאביון גרם לו נחת רוח, ועד כדי כך שבגללה הוא נותן לו במתנה מכספו (שיחות קודש' תשל"ד ח"א עמ' 405).

על כך הוסיף הרבי:

(1) **ותירה מזה: בתחלה הי' האביון הנותן והמשיפע (עביד נייחא לנפשי' דבעל המתנה) ואח"ז ועי"ז [=ואחרי זה, ועל ידי זה] - ניתנה המתנה, היינו שאף שלכאורה יתרון לנותן המתנה - הרי בסדר דסיבה ומסובב - יתרון למקבל המתנה.**



במודעות שפירסם צא"ח בעיתונות האמריקאית פורטו כל ארבעת מצוות החג - משלוח מנות, מתנות לאביונים, קריאת המגילה וסעודת פורים, וכן אמירת 'ועל הניסים'. כן הוזכרה בקשת הרבי לחנך גם ילדים לקיום המצוות הנ"ל.

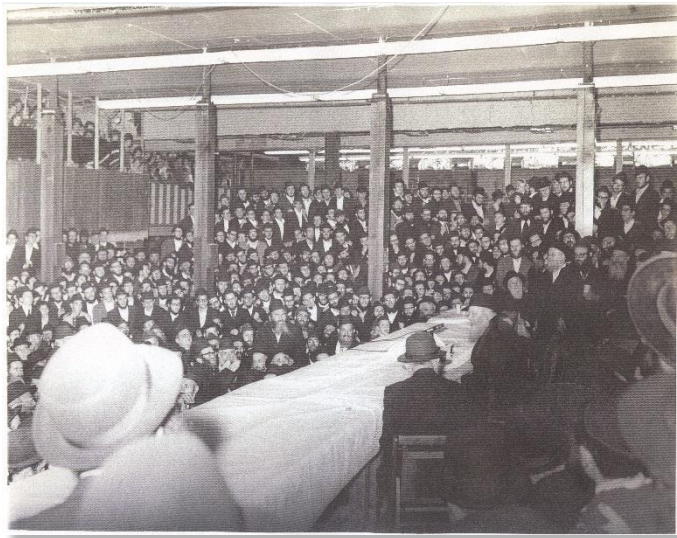
"שכל יהודי יקיים את מצוות החג"

"בהמשך לקריאת ההתעוררות מהרבי בשנה הקודמת, החליט ר' דוד לקיים בשנה זו בהיקף הכי גדול את הוראת הרבי לדאוג שכל אחד ואחת מישראל יקיימו את מצוות הפורים", מספר הרב יוסף שמואל שי' גרליצקי, שהיה אז מהפעילים הבולטים במסגרת צא"ח בניו-יורק וכיום מכהן כשליח הרבי בתל-אביב, ארץ-הקודש. "פורים חל באותה שנה ביום שישי. היתה אסיפה של נציגי הבחורים עם הנהלת צא"ח, במהלכה דנו מה ניתן לעשות במסגרת הזמן המוגבל העומד לרשותנו, כאשר ביום חמישי חלה תענית אסתר ופורים חל בערב שבת חורפי... ישבנו ועסקנו בדיונים, והגענו למסקנה שבתענית אסתר נצא למבצעים במקומות הרחוקים, ובפורים עצמו נצא למקומות קרובים לקראון-הייטס כמו מנהטן כדי שנספיק לחזור לסעודת פורים. ואכן, הרבה בחורים ואברכים יצאו בתענית אסתר למקומות הרחוקים.

"אני נסעתי לאוניברסיטת סטוני-ברוק, עם קבוצת בחורים מ-770. הלכנו למעונות שבהם שוהים סטודנטים יהודיים וחילקנו להם משלוחי מנות כדי שלמחרת ייתנו אותם זה לזה. כאן אירע דבר מעניין: בדרכנו חזרה ממעונות הסטודנטים לעבר היציאה מהקמפוס, ראינו המון חבילות של משלוחי מנות שהסטודנטים פתחו ואכלו (מובן שלא האשמנו אותם, שהרי הם 'תינוקות שנשבו' ואין להם מושג על 'תענית אסתר'). כשהגענו חזרה ל-770 (הגענו ממש לפני קריאת המגילה), היו כמה חסידים שהשמיעו כלפינו ביקורת גדולה: לא זו בלבד שלא זיכיתם אותם במצות 'משלוח מנות' (שהרי אכלו זאת לפני פורים), אלא אף הכשלתם אותם באכילה בתענית אסתר! גם ר' דוד באמת לא היה בטוח שעשינו דבר נכון.

"בהתוועדות שבת מברכים ניסן, ממש בתחילת השיחה הראשונה, הרבי סיפר סיפור שלכאורה לא היה קשור לתוכן השיחה:

אדמו"ר הצמח-צדק היה רגיל לחלק מצות ויין לכל תלמידיו, וכל אחד הגיע לליל הסדר עם המצות והיין שקיבל. היה חסיד אחד, ר' יחזקאל דרויער, שהגיע בלי מצות ויין, ושאל את המשרת של הרבי: למה לא הבאת לי מצות ויין? המשרת ענה שכבר הביא לו, והחסיד טען שלא קיבל. אמר לו המשרת: הייתי אצלך אתמול בלילה, כשהיית באמצע בדיקת חמץ ונתתי לך את זה. ואז נזכר החסיד: הייתי באמצע העבודה של ביעור החמץ מלבי, והיתה לי עבודה



קשה. פתאום ראיתי שהגיע אלי מצות ויין מהרבי. מיד נטלתי ידיים, אכלתי את המצות ושתיתי את היין, וזה סייע לי מאוד בעבודת ביעור החמץ... והרבי הסיק: 'מזה רואים שכאשר מגיע משהו מהרבי, לא צריכים לדחות זאת'.

"אנחנו הבחורים ב-770 הרגשנו אז שהרבי, נשיא הדור הדואג אפילו לנשמות היהודיות הכי נידחות בעולם, טרח ללמד זכות על מה שאירע בתענית אסתר..."

יוזמה מקורית לזיכוי המוני יהודים במצוות הפורים

מוסיף הרב שלום שי' דוכמן, שהיה אז מראשי הבחורים הפעילים ב-770 וכיום מכהן כמנהל "כולל חב"ד": "כמו מבצע חנוכה תשל"ד, גם מבצע פורים נחת עלינו בהפתעה. היתה זו הפעם הראשונה בהיסטוריה שהרבי נתן את ההוראה לדאוג שיהיו משלוחי-מנות לכל יהודי, וצא"ח עדיין לא היה ערוך לזה מכל הבחינות. כיום צריכים פעילי צא"ח רק לבצע את המשימות באותו אופן שביצעו בשנים הקודמות, אבל אז עדיין לא היה ברור לנו שום דבר.

"אבל האווירה בין הבחורים ב-770 אז היתה שמשהו חייב להיעשות, ומיד. לא ייתכן שהרבי יבקש לעשות משהו חדש, ולא יקרה שום דבר בפועל ממש. ברגע שהרבי ביקש לעשות משהו, מיד יצאנו לפעולה עוד באותו יום, או מקסימום ביום שלאחריו, כמיטב יכולתנו ולמיטב הבנתנו. לא היה דבר כזה שנחשוב שפעולה מסוימת היא קטנה מדי, או גדולה מדי, עבורנו. לא היו שיקולים של שעות עבודה או של כוח-אדם. ישנה המטרה, משהו צריך להיעשות ועליו להיעשות במקום.

"בלי לדעת איך נצליח במשימה, החלטנו שעלינו להשיג באופן דחוף כמויות גדולות של אוזני-המן, אך בכל ניו-יורק לא היה ניתן להשיג כמויות כמות כה גדולות. ר' דוד עשה מאמצים גדולים עד שהשיג תנורים גדולים וכך יכלו לאפות כמויות עצומות של אוזני-המן. אנחנו הבחורים היינו צריכים לקנות חומרי אפייה בכמויות גדולות, ומזה אפו בזריזות אלפי אוזני-המן, וכך זה הסתדר.



הרב שלום דוכמן אצל הרבי - יו"ד שבט תשל"ו
JEM/The Living Archive #22981

"אחר כך היתה יוזמה מקורית לצורך זיכוי המוני יהודים במצוות משלוח מנות ומתנות לאביונים בבת-אחת: סידרנו כרטיס מיוחד, שמצידו האחד היה כיס שבתוכו הכניסו אוזן-המן ועוד ממתק, ומצידו השני הכניסו שתי מטבעות של פעני בשביל מתנות לאביונים. ואת הכרטיס הזה חילקו פעילי צא"ח לאלפי יהודים."

בי"א אדר תשל"ד כתב ר' דוד לרבי: בקשר המעות חנוכה שנתן כ"ק אדמו"ר שליט"א אור לליל זאת חנוכה 100 שקלים לצאגו"ח לחלק לאלו שלא קיבלו אז וכו' [=כנראה הכוונה שר' דוד הציע לרבי שיחלקו מזה לפעילי צא"ח שיפעלו כעת ב'מבצע פורים']. על כך ענה לו הרבי: נת' ות"ח על הדו"ח. ויה"ר [=ויהי רצון] שיהיו פירות טובות במשך כל השנה כולה ('אגרות קודש' חלק כ"ט עמ' קא).

בבוקר יום חג הפורים אחרי תפילת שחרית הכריז ר' דוד בשם הרבי שכל מי שישתתף במבצע פורים, יקבל דולר מהרבי. הציבור היה בשמחה גדולה, וכולם הזדרזו לצאת למבצעים. הפעם - שלא כפי שהיה בזאת-חנוכה בשנה זו - הרבי לא חילק בעצמו את הדולרים לקהל, אלא באמצעות ר' דוד. כשמסר הרבי את חבילת הדולרים לר' דוד, אמר לו: ס'זאל זיין [=שהיה] פירות במשך כל השנה. במוצאי שבת פרשת כי-תשא, שושן-פורים, ישב ר' דוד ב'זאל' הגדול על בימת ההתוועדות וחילק את הדולרים שמסר הרבי לכל מי שהלך ל'מבצע פורים' בערב שבת-קודש ולא הספיק לקבל.

Special Purim Message
TO RABBIS, PRINCIPALS, TEACHERS AND PARENTS

The Lubavitcher Rebbe, Rabbi Menachem M. Schneerson, has called upon Jews everywhere to observe the Purim festival in accordance with its meaningful and inspirational message.

This year Purim begins Thursday night, March 7, and continues until the Sabbath, Friday night, March 8.

The Rebbe called upon Jewish spiritual leaders to inform their congregants, and educators and parents to teach their students and children, about the proper observance of Purim so that the Mitzvos and traditions of the day not go unheeded due to unawareness.

The Rebbe said that in addition to listening to the Megillah (Book of Esther) reading on the evening and morning of Purim, and reciting 'Al Hanissim' in the prayers and Grace After Meals, there are two special precepts incumbent upon all men and women to observe during the morning or afternoon of Purim, namely, *Mishloach Monos*—sending food gifts to friends, and *Matonos LoEvyomin*—donating to the needy.

These Mitzvos can easily be observed. In the case of *Mishloach Monos*, by giving at least one friend two kinds of edibles such as cake, fruit, beverages etc., while the minimal requirement in observing *Matonos LoEvyonim* is to give alms to at least two needy people.

This year, since Purim falls on Friday, the festive Purim meal, traditionally eaten during the afternoon of Purim, should be eaten this year during the (Friday) *morning* of Purim.

The Rebbe emphasized that youngsters, girls below 12 years of age and boys under 13, should also be taught to actually observe the Mitzvos. However, after this age, everyone is obligated to fulfill them.

For further information or to obtain your personal Purim Kit contact:
PURIM CAMPAIGN
LUBAVITCH YOUTH ORGANIZATION
770 Eastern Parkway Brooklyn, New York 11213
778-42764 • 778-4258 • 778-8652

JEWISH MEN, WOMEN, and CHILDREN!

Purim

is
the time
to ...

SEND ...

GIVE ...

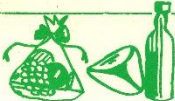
LISTEN ...

SAY ...

EAT ...


... AND CELEBRATE THE HOLIDAY AND MIRACLE OF PURIM WITH JEWS THE WORLD OVER.

עלון ההסברה ("בראשור") שי"ל מטעם צאנז"ח לקראת פורים תשל"ד



...MISHLOACH MONOS


— a gift of at least two kinds of edibles (cakes, fruits, beverages, etc.) to at least one friend.



...MATONOS L'EVYONIM
(Charity)


— at least one penny to each of two poor people. However, the more one gives the better. If you cannot find a poor person, put it in a Pushka (charity box).

These two Mitzvoth (precepts) are most important (and easiest) for they express the essential theme of Purim—the unity and togetherness of the Jewish people. These are the minimum requirements for the observance of the Purim Mitzvos. However, if one gives more charity to the poor, or more Mishloach Monos to his friends, the better.




...to the reading of the MEGILLAH

— (Book of Esther)—twice, once on Thursday night (March 7th) and again on Friday morning (March 8th). For the exact time of the reading of the Megillah, consult your Rabbi or Synagogue.



...AL HANISSIM

— (special Purim Prayer)—both in Shmoneh Esray and Birchas Hamozon (Grace after Meals).



...THE FESTIVE PURIM MEAL

— Being that this year Purim is on Friday, the festive meal should be eaten during Friday morning.

NOTE: MISHLOACH MONOS AND MATONOS L'EVYONIM SHOULD BE DONE ON THE DAY OF PURIM, FRIDAY, MARCH 8TH, 1974 (UNTIL 6:35 P.M. IN N.Y.C.)

תשל"ה

בו' אדר תשל"ה כתב ר' דוד דו"ח לרבי על פעילות הטנקים בחודש שבט. על כך ענה הרבי: נת' ות"ח. אזכיר עוה"פ עה"צ [=עוד הפעם על הציון] ובפרט שנכנסנו בחדש אדר המוצלח.

בהמשך לכך החליט ר' דוד לחדש שוב את פעילות הטנקים לקראת פורים ובמשך ימי הפורים. בהתוועדות שבת פרשת תצוה י"א אדר התייחס הרבי לטענה שהשמיעו חוגים מסוימים נגד העובדה שהטנקים פועלים ברחובות בקול רעש גדול. הרבי ביאר שעבודת התשובה היא ברעש גדול, וקיסר זאת לפסוק בפרשת השבוע: 'ונשמע קולו בבואו אל הקודש ובצאתו'.

לקראת פורים אירגן צא"ח בניו-יורק חלוקת כמויות גדולות של משלוחי-מנות ב'מבצעים', ובפרט לאנשים שביקרו בבתייהם ב'מבצע מזוזה' לבדיקת המזוזות.

מספר הרב גרליצקי: 'התקשרו ממונסי למשרדי צא"ח ואמרו שהם מארגנים תערוכה מיוחדת לכבוד פורים. יגיעו לשם אלפי יהודים, משפחות, תלמידים מבתי-ספר והרבה ארגונים יהודיים. התערוכה תתקיים בתוך שטח סגור וה'טנקים' יוכלו להגיע לשם. הטנק שלנו הגיע לשם בליל פורים, והזמינו אותנו לנאום לפני הקהל. המנחה אמר ברמקול: 'כעת כולם מוזמנים לגשת למשאית של חב"ד'. חילקנו לכולם משלוחי מנות ודיברנו איתם על חג הפורים ומצוותיו. הסברנו להם שמרדכי היהודי היה המנהיג בדורו, וגם בדורנו ישנו 'מרדכי היהודי' שבדורנו, שהוא המנהיג של דורנו ואיכפת לו מכל יהודי. ניגש אלינו ילד בן 6 או 7 ושאל: מיהו זה אותו 'מרדכי' שאתם אומרים שהוא המנהיג של דורנו? אמרנו לו שזה הרבי.



בעיגול: הרב יוסף שמואל שיחי' גערליצקי על 'טנק מבצעים' כנראה בקיץ תשל"ד

'הסיפור הזה הגיע עוד באותו לילה לאוזניו של ר' שלום (סידני) העכט, שהיה נכנס אל הרבי בכל שנה בפורים עם ילדיו כדי לתת לרבי משלוח מנות. כשנכנס למחרת אל הרבי, סיפר זאת לרבי. כשהרבי שמע זאת, נהיה רציני מאוד ואמר לו: 'מדוע הם לא הראו לילד את התמונה? הרי יש עלי טענות על כך שתמונתי מופיעה על כל טנק!'

באותו יום חג הפורים, כשהטנקים עברו דרך שכונה חרדית מסוימת, תקפו אותם יהודים שהתנגדו לפעילות המבצעים. מוסיף ומספר הרב גרליצקי: 'כמה 'טנקים' נתקעו שם ולא יכלו לחזור לקראון-הייטס, כי התוקפים הציבו מכוניות שיחסמו אותם. דווקא נהג הטנק שלנו הצליח לחמוק

בין שתי מכוניות, וחזרנו ל-770 ראשונים. כשהגענו, עמדנו בתוך הלובי של הכניסה, ליד המעלית, וחיינו שם.

כשהרבי יצא מחדרו הק' בדרכו לביתו, היה נראה שהרבי כבר יודע מה קרה. הוא עצר לדינו והביט על כל אחד מאיתנו, כאילו ביקש לשאול: מה קרה? מובן שלא העזנו לפצות פה מול פני הקודש, איש מאיתנו לא דיבר אל הרבי. הרבי נכנס לחדר המזכירות, יצא משם כעבור דקה, שוב עצר לדינו והביט על כל אחד, ושוב - אף אחד מאיתנו לא אמר מילה, והרבי הלך לביתו.

בתחילת ההתוועדות של פורים הרבי שאל כמה פעמים האם כל הטנקיסטים כבר הגיעו. בהתוועדות זו היתה שיחה שלימה בקשר לזה שישנם הטוענים על כך ששולחים למבצעים בחורים שעוסקים בלימוד התורה ועבודת התפילה. הרבי ענה על יסוד הסיפור של הרבי הריי"צ והגאון הרוגאצ'ובי לגבי 'מתוך שחסידיהם הם תורתן משתמרת' או 'תורתן מתברכת'. משמעות דברי הרבי היתה שאצל הטנקיסטים יש מצב של 'תורתן מתברכת', כמו בסיפור עם הרוגאצ'ובי, בגלל שהם עוסקים בזיכוי יהודים. הרבי הזכיר שזהו על-דרך דברי אדמו"ר הזקן על העוסק בצדקה ש'נעשים מוחו ולבו זכים אלף פעמים ככה', והדגיש שהצמח-צדק אומר שאין זו גוזמה אלא כפשוטו.

בהתוועדות שבת פרשת ויקהל-פקודי, מברכים החודש ניסן, הרבי דיבר שוב על הטנקיסטים, ואמר שיחה ארוכה וחזקה על גודל הפלאת מעלתם: הבחורים מגיעים מאוחר לסעודת פורים, כי הם רוצים לדאוג שעוד יהודי יניח תפילין. וכשהם חוזרים מזיכוי יהודים בהנחת תפילין וממשיכים בדרכם לתפילת מנחה - מתנפלים עליהם. בתוך הדברים היה ביטוי חריף כלפי אלה שתקפו את הטנקיסטים בפורים. הרבי אמר שאותם בחורים שיוצאים למבצעים הם במצב נעלה יותר מאותם שתוקפים אותם על כך: **זיי דארפן ניט אנקומען צו זייער חסידות - זיי [די טנקיסט'ן] האבן מער פון זיי; זיי דארפן ניט אנקומען צו זייער נגלה - זיי האבן מער פון זיי; זיי דארפן ניט אנקומען צו זייער ראת-שמים - זיי האבן מער פון זיי** [הם (הטנקיסטים) אינם זקוקים לחסידות שלהם (של התוקפים) - יש להם יותר מהם. הם (הטנקיסטים) אינם זקוקים ל'נגלה' שלהם (של התוקפים) - יש להם יותר מהם. הם (הטנקיסטים) אינם זקוקים ליראת-שמים שלהם (של התוקפים) - יש להם יותר מהם]. כך שיבח הרבי את הבחורים הטנקיסטים, לעומת החוגים התוקפים, באוזני כל הקהל...



התוועדות יו"ד שבט תשל"ה
JEM/The Living Archive #108282

בהמשך השיחה הורה הרבי שהבחורים החב"דיים לא ישתמשו בדרכי אלימות בשום אופן, אלא כמאמר חז"ל: 'השכם והערב עליהם והם כלים מעליהם'. לאחר מכן התייחס הרבי לנושא של יציאת הבחורים ל'מבצעים' בשעות הסדרים ובתוך הדברים אמר: **הסדר של 'תומכי תמימים' הוא ענין כל-כך "עצמי", עד שאפילו להנהלת הישיבה אין רשות לתת לבחורים לצאת ל'מבצעים' על חשבון הסדר! הביטוי הזה יצא אחר כך מוגה מהרבי, במסגרת הביולעטין הקבוע [חוברת של חדשות שבועית] שכלל תוכן**

של קטעים מוגהים מההתוועדות של הרבי. הרבי הגיה גם את הביטויים הנ"ל ותיקן שם בכתב-ידו כמה פרטים.

ועדיין המשיכו ה'טנקים' לצאת עם כמה בחורים למשך שעות היום, כי הבינו שמשמעות דברי הרבי היא שזה בסדר, בתנאי שלא תהיה פריצה מוחלטת של כל הגדרים.

הסדר של יציאת הטנקים מדי יום נמשך עד אייר תשל"ה: אחרי פסח תשל"ה אירגן ר' דוד אסיפה של הבחורים עם חברי הנהלת הישיבה הרבנים מענטליק וטנגבוים, כדי לדון בשאלה האם הבחורים רשאים לצאת באמצע ה'סדרים' ל'מבצעים' או לא. ר' דוד ביקש שאחד הבחורים ידבר בשם ה'טנקיסטים'. אותו בחור אמר שלכאורה הבחורים צריכים ללמוד במשך כל זמני ה'סדרים' ורק בימי שישי בצהריים הם רשאים לצאת ל'מבצעים'.

בהמשך לכך שאל מישהו מהבחורים את הרבי בנושא זה, והרבי כתב לו בל"ג בעומר: תלמידי ישיבה שבאו מאה"ק והיתר הרמב"ם בזה, המפורסם בס' יד החזקה, מובן ופשוט, אשר לשבת וללמוד בשקידה בשמירת כל סדרי הישיבה בדיוק.

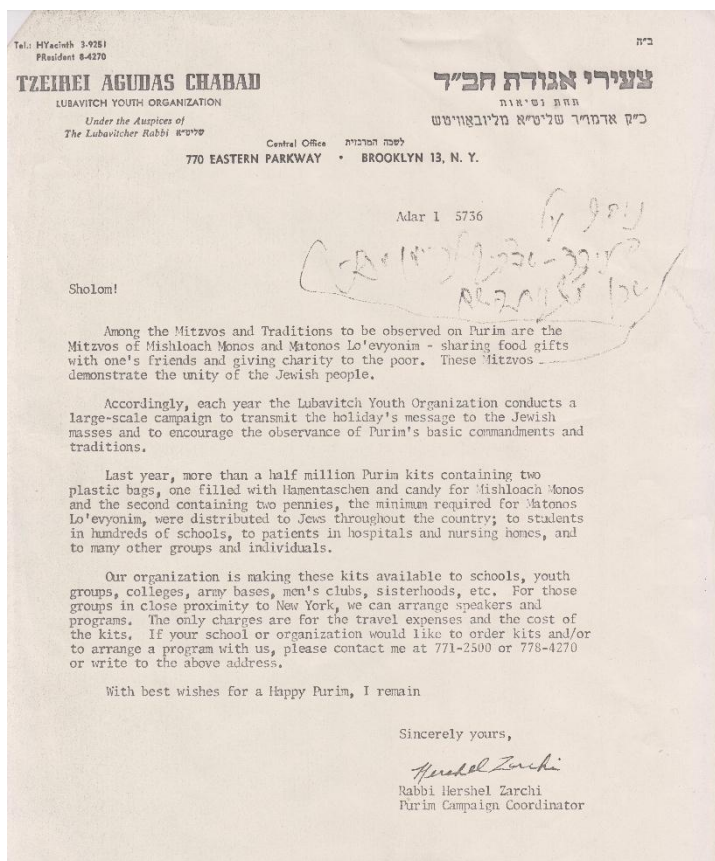
ובנוגע לבחורים המקומיים - הוסיף הרבי - אצלם יש לזה מקום, אבל צריכים לברר את דעת ההנהלה בזה.

הרבי כתב על הפתק של המענה לאותו בחור: מזכ' [=מזכירות]. העתק להנהלת הישיבה. לאחר מכן קרא ר' דוד קרא לאותו בחור ואמר לו בפנים כועסות: נו, עכשיו כבר הכל ברור לך?!...

תשל"ו

בחודש אדר א' תשל"ו שלח האחראי מטעם צא"ח על ניהול 'מבצע פורים', ר' צבי-הירש זרחי, מכתב למנהלי בתי-ספר וארגונים יהודיים ברחבי ניו-יורק, בו הוא מציע להם לקבל חבילות של משלוחי-מנות מצא"ח, כדי שהתלמידים והחברים יחלקו אותם איש לרעהו ביום חג הפורים.

בראש המכתב נאמר שמצוות משלוח מנות ומתנות לאביונים מבטאות את האחדות של עם ישראל. כשנמסר עותק של המכתב לרבי, העיר הרבי על המשפט הנ"ל בכתב-יד-קודשו: **נוסף על העיקר שצריך לקיימן מפני שהן מצות ה'.**

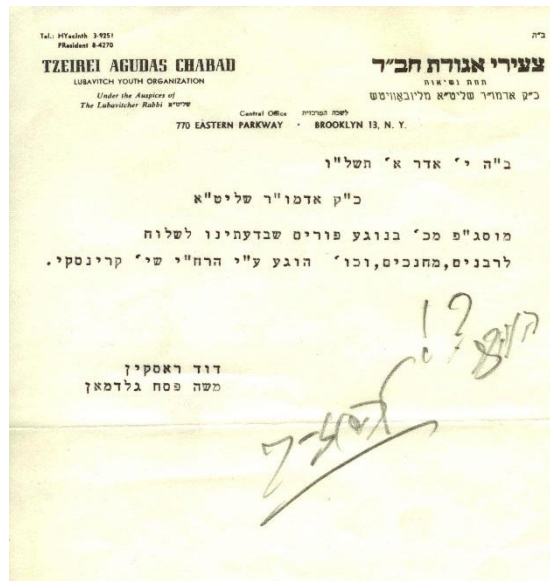
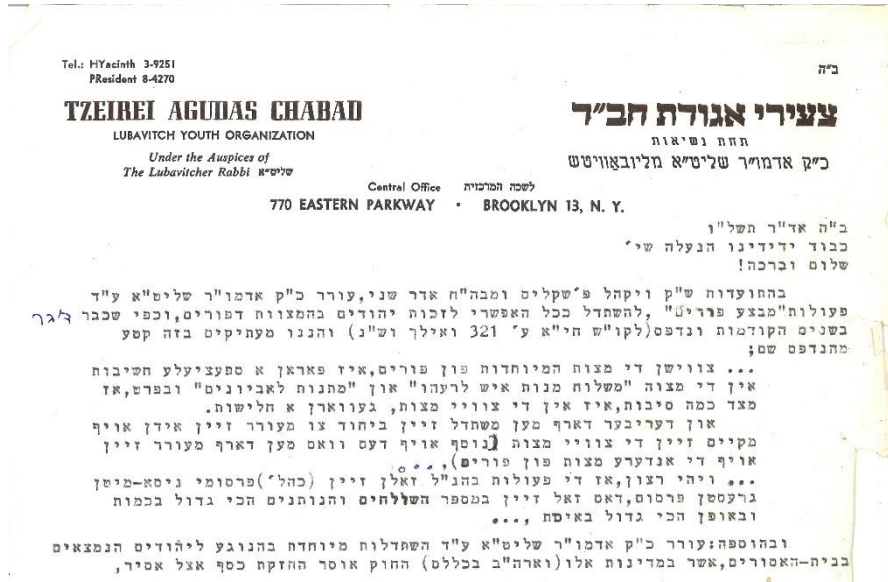


בהמשך המכתב הנ"ל נכתב: "בהתאם לכך מנהל 'צעירי אגודת חב"ד' מדי שנה מבצע בהיקף רחב במטרה להעביר את המסר של החג להמוני יהודים ולעודד אותם לקיים את המצוות הבסיסיות של פורים. בשנה שעברה חולקו יותר מחצי מיליון חבילות שמכילות שתי שקיות פלסטיק: באחת יש אוזן-המן וממתק למשלוח מנות, ובשנייה יש שתי מטבעות של פעני, המינימום הנדרש עבור מתנות לאביונים. הפצנו אותם בקרב המוני יהודים ברחבי המדינה, תלמידים במאות בתי-ספר ויהודים השוהים בבתי-רפואה ובתי-אבות.

"הארגון שלנו מספק חבילות אלה לבתי-ספר, ארגוני נוער, אוניברסיטאות,

בסיסי צבא, מועדונים וכו'. עבור אלה שנמצאים בסמוך לניו-יורק אנו מספקים נואמים ותוכנית לליל פורים. העלויות היחידות הן הוצאות הנסיעה ועלויות החבילות".

על המכתב ששלחה הנהלת צא"ח לאנ"ש ב' אדר-ראשון בקשר ל'מבצע פורים' ענה הרבי: **העיקר?! להחזיר.**



בהתועדות ליל א' דראש-חודש אדר שני עורך הרבי על הצורך להשתדל במיוחד לקיים מבצע פורים בבתי-רפואה ובבתי-סוהר:

הגיעה לכאן ידיעה אשר ישנם יהודים שמאיזו סיבה שתהיה נמצאים בבית-האסורים. ומכיוון שגם הם מחויבים במצוות משלוח-מנות ומתנות לאביונים, ישנם בתי-סוהר שהודיעו שהם יאפשרו להביא לאסירים מאכלים ומשקאות, וכך יוכלו לקיים מצוות משלוח-מנות על-ידי שאסיר אחד ייתן זאת לחברו. ובנוגע למתנות לאביונים, מכיוון שהחוק אוסר עליהם שיהיה כסף ברשותם, ישנה עצה פשוטה: להביא לשם קופת צדקה ולתת לאסירים מטבעות כדי ששימו אותם מיד בקופה, ולהסביר שם לממונה שבאופן זה לא יישאר הכסף ברשות האסיר.

כך גם בנוגע לבתי-רפואה, שם לא ניתן למצוא עניים: להביא לחולים מטבעות וכן קופת צדקה, ולהקנות להם את המטבעות כך שיהיו רכושם הפרטי, ושיכניסו מיד לאחר מכן את המטבעות שלהם לקופת הצדקה (שיחות קודש' תשל"ו ח"א עמ' 546 והלאה).

הרבי ביקש שיפנו מיד להנהלות בתי-הסוהר ויבקשו אישורים לפעול באופן הנ"ל בחג הפורים, והסביר שיש בפעילות הנ"ל גם משום עידוד מיוחד לרוחם של האסירים ושל החולים הזקוקים ביותר להרמת מצב-הרוח שלהם.

בהמשך לכך פנה צא"ח במכתב מיוחד לאנ"ש באמריקה וברחבי תבל, בו ציטט מדברי הרבי הנ"ל, ועורר אותם להתכונן מבעוד מועד כדי שיוכל לפעול במסגרת 'מבצע פורים' גם בבתי-רפואה ובבתי-סוהר.

בו' אדר ב' תשל"ו מסר צא"ח לרבי נרתיק מיוחד, ובו דוגמה של משלוח מנות שהכינו לקראת 'מבצע פורים'. על כך ענה הרבי: נת' ות"ח. **ודבר בעתו - בין פורים (קטן) לפורים (גדול) וכו'.** אזכיר עה"צ.



למחרת, בהתוועדות ז' אדר-שני תשל"ו, עורר הרבי על כך שכאשר מכינים שקיות כדי לחלק ליהודים ולזכותם במצות משלוח מנות, ישנם מקומות שבהם הכינו מאכלים קטנים ופעוטים מאוד, עד כדי כך שיש ספק האם הם שווים פרוטה והאם יש בהם שיעור של שני 'כזיתים' (שהרי צריכות להיות שתי 'מנות').

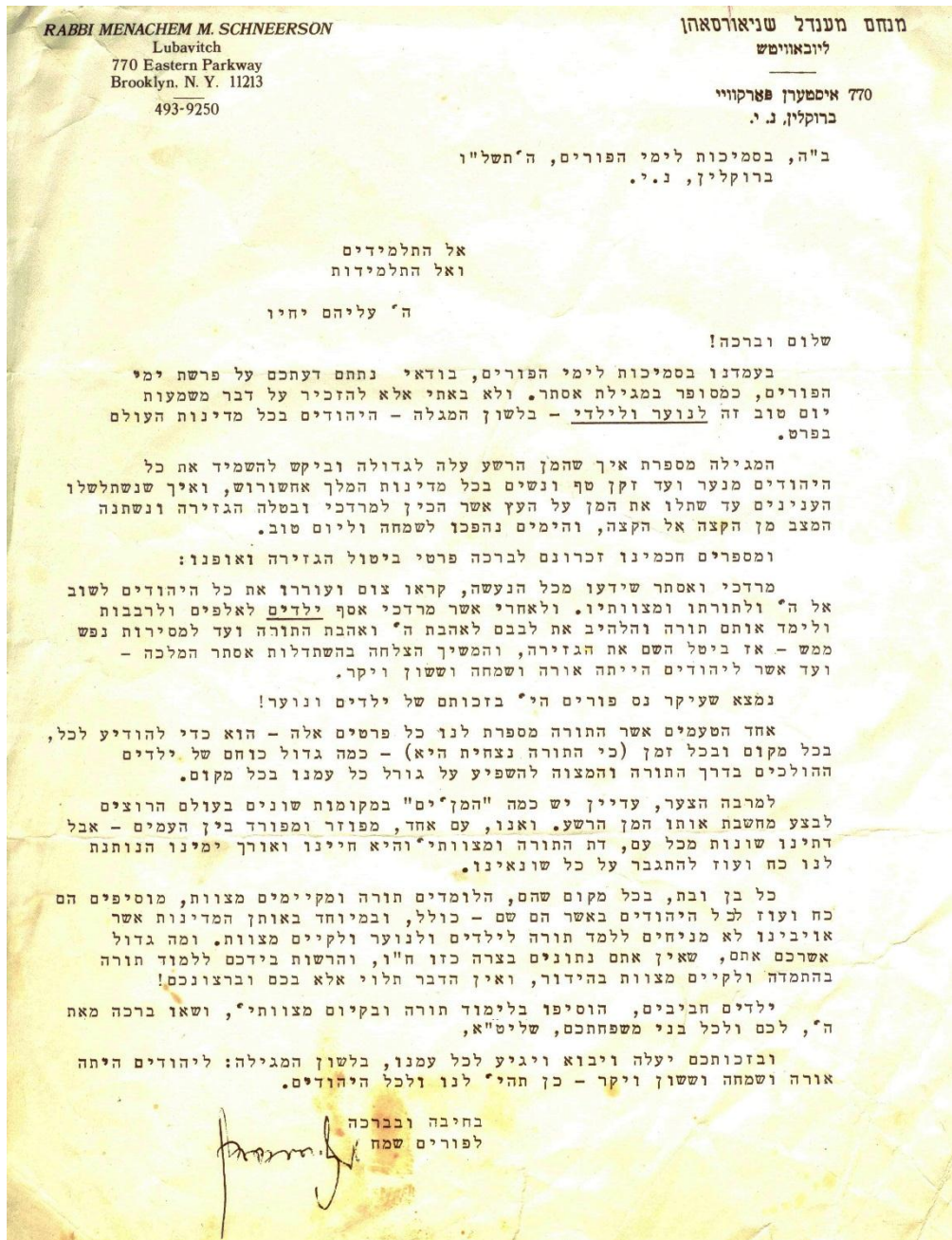
הרבי הזכיר שאמנם קיים דיון בספרי האחרונים האם כל 'מנה' צריכה להיות בגודל של כזית לפחות, אך למעשה כדאי שיהיה שיעור של שני כזיתים בכל מנה.

והרבי המשיך: מאחר שכאן ראיתי שבמקום פלוני [בניו-יורק] היה שיעור קטן ביותר, הרי אף-על-פי שקשה לארוז מחדש את כל החבילות, אך בוודאי אפשר להוסיף לתוכן, כך שיהיו שני 'כזיתים' בכל אריזה של משלוח מנות. נותרו מספר ימים עד פורים, ובימים אלה יש לתקן זאת ולשים בשקיות של משלוחי מנות שנותנים ליהודים כמות כזו כדי שיהיה השיעור כדבעי (שיחות קודש' תשל"ו ח"א עמ' 566 והלאה).

צא"ח התארגן לתיקון העניין בזריזות, ובימים שלפני פורים נסעו מדי יום 10 טנקים לחלק משלוחי מנות ליהודים ברחבי ניו-יורק. הדגשה מיוחדת היתה על חלוקה בבתי-רפואה ובבתי-סוהר, בהתאם להוראה החדשה שהתקבלה מהרבי זה עתה.

בימים הסמוכים לפורים יצא הרבי במכתב-כללי מיוחד לילדי ישראל, בו הוא קורא להם להתבונן במסר הרוחני שיש ללמוד מסיפור מגילת אסתר ביחס לצורך לעמוד בתוקף על קיום כל

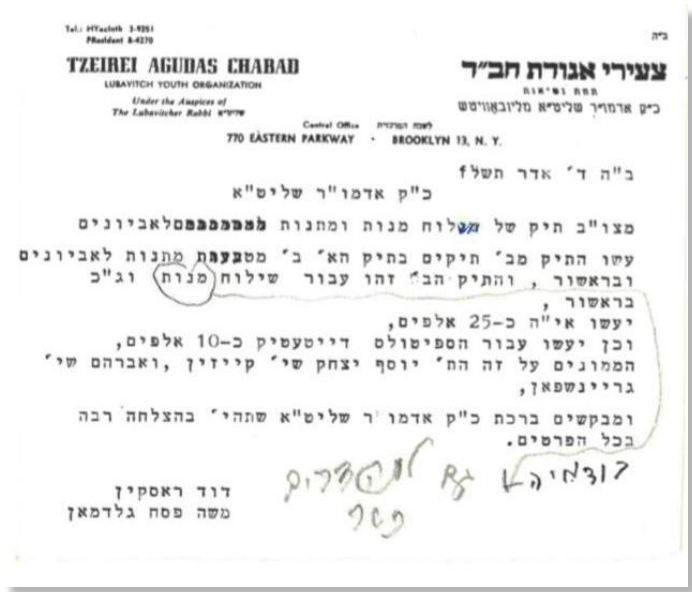
ענייני התורה והמצוות, ומדגיש שנס הפורים התרחש בזכות התכנסותם של ילדי ישראל לתפילה ולכן גם בימינו חשובה התכנסותם של ילדי ישראל כדי לבטל את גזירותיהם של ה"המנים" שבדורנו (שליחת מכתב-כללי מיוחד מאת הרבי לילדי ישראל היתה תופעה לא רגילה, ומסתבר שהדבר היווה הקדמה ל'מבצע חינוך' עליו הכריז הרבי בחודש הבא).



בתקופה זו אירגן צא"ח מדי שבוע יציאה ל'מבצעים' במרכז היהלומים במנהטן, ומאות אנשים הניחו תפילין מדי שבוע. בימים אלה נמכרו מאות מזוזות, וחולקו הרבה קופות צדקה.

תשל"ז

בד' אדר תשל"ז כתבה הנהלת צא"ח לרבי: 'מצו"ב תיק של משלוח מנות ומתנות לאביונים. עשו התיק משני תיקים: בתיק אחד ב' מטבעות למתנות לאביונים ובראשור, ובתיק השני עבור משלוח



מנות ובראשור. יעשו אי"ה כ- 25 אלפים. וכן יעשו עבור הוספיטאלס [=בתי רפואה] דיטעטיק [אוכל דיאטטי], כעשרת אלפים. הממונים על זה: הת' יוסף יצחק קייזן שי [ע"ה] ואברהם שי' גרינשפאן. ומבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שיהיה בהצלחה רבה בכל הפרטים! את המלים 'משלוח מנות' הקיף הרבי וכתב: **בוודאי גם למהדרים כשר.**

על הדו"ח מההכנות לפורים ענה הרבי: נת' ות"ח ודבר בעתו - בחדש דבריא ותקיף מזלי דבנ"י, ומרבין בשמחה. אזכיר עה"צ.

ביום שלישי י"א אדר תשל"ז, לקראת חג הפורים, יצא הרבי במכתב-כללי מיוחד 'אל בני ובנות ישראל בכל מקום שהם', בו הוא מעורר 'לזרז עוד הפעם [...] על-דבר מבצע פורים, להשתדל שכל אחד ואחת יקיים כל מצוות ימי הפורים ועניניהם כהלכתם [...] להמציא בעל קריאה [...] מנות - מוכנות לקיום מצות משלוח מנות, מטבעות - לקיום מצות מתנות לאביונים [...] (המכתב במילואו נדפס ב'אגרות קודש' חלק ל"ב עמ' קלט והלאה).

בעקבות הוראת הרבי החליטה הנהלת צא"ח להגביר את ההכנות לפעילות במלוא התנופה:



מודעה ב'אלגעמיינער' ע"ד המשל"מ שהוכנו לקראת פורים תשל"ז

בשנה זו הכין צא"ח באמצעות מכונת אריזה אוטומטית כ-500,000 ערכות הכוללות: א) משלוח מנות (אוזן-המון וצימוקים ושקדים), ב) מתנות לאביונים (שני מטבעות של פעני), ג) עלון הסברה באנגלית על מצוות החג. הערכות חולקו מבעוד מועד בבתי-ספר יסודיים ועל-יסודיים, לקבוצות נוער

וסטודנטים באוניברסיטאות, במחנות צבא, בבתי-אבות ובבתי-רפואה. ערכות מיוחדות של משלוחי-מנות דיאטטיים הוכנו לטובת חולים המאושפזים בבתי-רפואה ובתי-אבות, וצורף להם מכתב מרופא המאשר שהמאכלים הם גם כשרים וגם בריאים.

בשנה זו שלח צא"ח בחורים שייסעו גם למקומות רחוקים ביותר כמו פורט-לודרדייל, פלורידה ומיז'ורי, כדי לזכות שם יהודים במצוות החג. בנוסף לכך, 'סניקי המבצעים' יצאו בימים הסמוכים לפורים מדי יום ביומו כדי לעורר יהודים על מצוות החג ולחלק להם 'משלוחי מנות' על מנת שיקיימו בהם את המצוה ביום חג הפורים עצמו.

לפי תיאום מוקדם מראש של הנהלת צא"ח עם הנהלות בתי-הסוהר, נסעו קבוצות של בחורים לבתי-סוהר גם למקומות נידחים כמו אומהה, נברסקה וקולורדו, כדי לזכות את האסירים היהודיים שם בשמיעת המגילה, משלוח מנות ומתנות לאביונים, ולשמח אותם בשמחת החג.

בליל פורים לאחר תפילת ערבית, כשהגבאי הכריז על שעת תפילת שחרית למחרת - פנה הרבי לפתע לעבר ר' דוד והורה לו להכריז גם אודות 'מבצע פורים'!

לאחר מכן התקיימה ב'זאל' הגדול ב-770 התוועדות חסידית של אנ"ש. באמצע ההתוועדות נכנס ר' דוד וחילק לכולם את ה'מכתב כללי' שכתב הרבי בקשר ל'מבצע פורים'. הרב מענטליק לימד את המכתב-כללי לכל הנוכחים, ולאחר מכן עורר ר' דוד את כל הקהל להשתתף למחרת ב'מבצע פורים' בכל התנופה וה'שטורעם'.

למחרת, לאחר תפילת שחרית, הכריזו שוב אודות חשיבות היציאה ל'מבצע פורים', והרבי החל לנגן 'ופרצת'. מיד לאחר מכן יצאו ה'טנקים' ל'מבצע פורים'. בשנה זו חל פורים ביום שישי, ופעילי צא"ח היו צריכים להספיק להניח תפילין עם יהודים, לחלק להם 'משלוחי מנות' ולדבר איתם על כל מצוות הפורים. וכל זאת, כאשר במשך רוב שעות היום ירד בניו-יורק גשם שוטף!... ובכל זאת, דיווחו הפעילים לאחר מכן על הצלחה כבירה ועל אלפי יהודים עוברים-ושבים שקיבלו מהם משלוחי מנות.

במאות מקומות ציבוריים ברחבי ארה"ב קיימו פעילי צא"ח קריאת מגילה ליהודים רבים, בנוסף לביקורי-בית שנערכו באלפי בתים של יהודים שמסיבות בריאותיות אינם יכולים ללכת לבית-הכנסת. הביקורים כללו קריאת מגילה וזיכוי במצוות משלוח מנות ומתנות לאביונים. בכל מקום התקבלו פעילי צא"ח בשמחה רבה ובהבעת תודה על ההתמסרות לזיכוי הרבים במצוות ובשמחת החג.

הוועדה לפעילות עם ישראלים בניו-יורק הדפיסה בשנה זו 5,000 עותקים של עלון-הסברה בעברית הכולל את הלכות החג, שחלקם חולקו לישראלים ב'מבצעים' על-ידי הטנקיסטים וחלקם צורפו למשלוחי-מנות שהפעילים מסרו לישראלים. כמו כן, שלחה הוועדה בדואר מראש משלוחי-מנות לעשרות משפחות שילדיהן נרשמו על-ידי חב"ד למוסדות חינוך כשרים (במסגרת 'מבצע חינוך' שהחל בקיץ אשתקד), לעשרות חיילים ישראלים השוהים בארה"ב לצורכי לימודים והשתלמות, ולמאה עובדי השגרירות הישראלית בווישינגטון, על מנת שיקיימו את המצוה בפועל ביום הפורים.

הוועדה גם פירסמה בתוכנית רדיו לישראלים את תוכן מכתבו הכללי של הרבי לחג הפורים. הודעה נפרדת פירסמה הוועדה ברדיו מטעם 'נשי ובנות חב"ד', הקוראת לנשים ובנות להדליק נרות שבת-קודש, מכיוון שבשנה זו חל פורים בערב שבת.

התמימים יהודה-לייב מטוסוב ושרגא-פייזש זלמנוב נסעו ביום הפורים למשרדי הקונסוליה הישראלית והמשלחת הישראלית לאו"ם במנהטן ושם קראו את המגילה, חילקו משלוחי-מנות ואמרו 'לחיים' עם כמאה עובדים. קבוצה אחרת נסעה למשלחת הביטחוניות ועשתה שם פעילות זהה עם קרוב ל-300 עובדים, כאשר הם מציעים להם משלוחי-מנות איש עם רעהו כדי שכל אחד יקיים בעצמו את המצוה. היו שם בני קיבוצים של 'השומר הצעיר' שבעבר התנגדו לכל ענייני דת, ובעקבות פעילות חב"ד שינו את דעתם לטובה והחלו להניח תפילין וכו'.

תשל"ח

בכ"ח אדר-ראשון תשל"ח כתב ר' דוד לרבי: 'מצו"ב תיק מפורים שעשו היום התחלה וצריכים עד מחר להשלים עד 40,000 תיקים, ו-18,000 מזה נועדים עבור האספיטאלס [=בתי רפואה]. ומצו"ב הבראשור שמונח בהתיק. את הפענים [=מטבעות של 'פעני'] להדביק עזרו בזה תלמידי ישיבת תות"ל, ותלמידי אהלי תורה עשו התיקים בפוד סערוויס [=חנות למזון מוכן] שע"י מר גולדשטיין שי'. ועזרו בזה התלמידות מבית רבקה. השיעורים המונחים בהתיק, לאחר ההתדברות עם הרב דווארקין שי' והרב קלמן שי' מארלאו [=היינו, לוודא שיש בהם שיעור כזית בכל 'מנה' מהמנות]. הקוקיס [=העוגיות] על ידי הכשר של הרב דובער ליוי. ומבקשים ברכה להצלחה'.

על כך ענה הרבי: נת' ות"ח. ודבר בעתו - בחותם דחדש אד"ר חדש העיבור - המשלים בשנה זו וגם - זו שלפני. אזכיר עה"צ.

תש"מ

בב' דר"ח אדר תש"מ כתבה הנהלת צא"ח לרבי: 'אתמול והיום עסקו בעשיית תיקים למבצע פורים. עשו 30,000 תיקים, ומצו"ב דוגמה מתיק. אתמול, לאחר שבאו חזרה מהמקום שעשו את התיקים, כבר באו לאחר תפילת ערבית ולא זכו לקבל הדולארס מכ"ק אדמו"ר שליט"א. הממונים ביקשו להשתדל אם אפשר שיעוד יקבלו, כל הקבוצה, בדולארס. בהמשך הדו"ח פירט ר' דוד את שמותיהן של 40 נערות שעסקו בזה.'

הרבי הקיף בעיגול את המספר של שמות הנערות וכתב לצידו: מצו"ב. וצירף 40 שטרות של דולרים עבורן.

ביה
ADDITIONAL INFORMATION FOR
PURIM 5740 — 1980

Since Purim is on Sunday and the Megillah is read on Saturday night, special care must be taken with regard to the holiness of the Shabbos.

1. All preparations for the Megillah reading, not made before Shabbos, should be made after the conclusion of the Shabbos and the evening service (at 6:35 p.m. in N.Y. City). * This includes the carrying to the synagogue of Megillos, noisemakers etc., handling the Megillah, and travelling in cars etc.

2. The Fast of Esther, normally the day before Purim, is observed on the preceding Thursday — Feb. 23 (from daybreak to 6:12 p.m. in N.Y.C.).

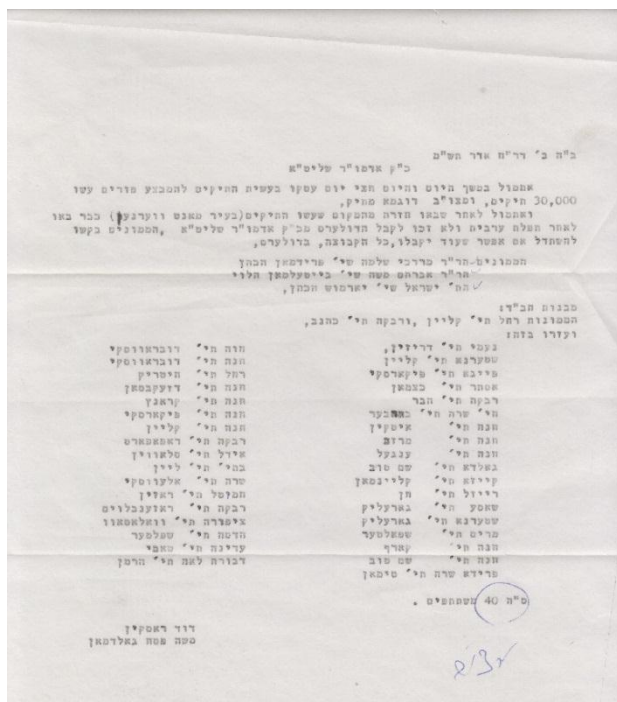
3. The traditional performance of Machatsis HaShekel (giving of a half dollar coin to charity, usually done in the synagogue) should be either on Thursday or Sunday according to your custom.

* After 6:35 p.m. one may say "Boruch Hamavdil Bein Kodesh LeChol" and then go to the synagogue with all necessary items before the evening service.

Lubavitch Youth Organization
770 Eastern Parkway,
Brooklyn, N.Y. 11213
(212) 778-4270 • 771-2500 • 778-4258

מודעה מצאגו"ח לקראת פורים תש"מ

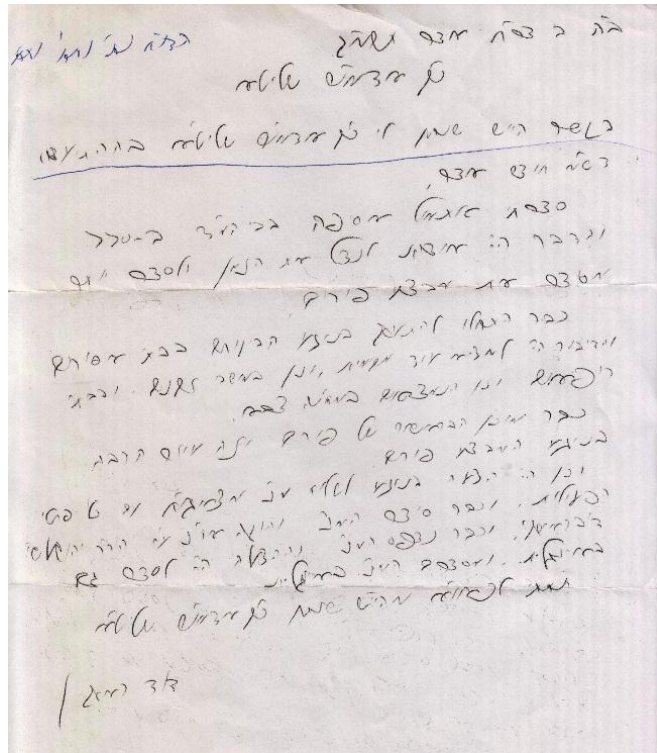
נת' וה"ח.
ודבר בעתו -
בסמיכות לש"ק: מברכים חודש אדר,
שקלים, מ"ח.
חודש הגאולה.
אזכיר עה"צ.



על דו"ח נוסף מההכנות למבצע פורים ענה הרבי: נת' ות"ח. ודבר בעתו - בסמיכות לש"ק: מברכים חודש אדר, שקלים, מ"ח. חודש הגאולה. אזכיר עה"צ.

תשמ"ג

בהתוועדות שבת מברכים אדר תשמ"ג אמר הרבי: כאן המקום והזמן לעורר אודות ענין שהזמן גרמא - ההכנות המתאימות לקראת 'מבצע פורים' [...] וכדי לקשר זאת עם דבר גשמי, יקחו בקבוק משקה מהתוועדות זו, בקשר לאסיפה שבוודאי תיערך כדי לתאם את כל ההכנות לקראת מבצע פורים. ויהי רצון שכל פעולות אלו יהיו בהצלחה רבה ומופלגה, ובאופן שלמעלה ממדידה והגבלה - 'עד דלא ידע' (תורת מנחם תשמ"ג ח"ב עמ' 993).



לאחר מכן מסר הרבי לר' דוד בקבוק 'משקה'.

בב' דר"ח אדר תשמ"ג כתב ר' דוד לרבי: 'בקשר להי"ש שנתן לי כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתוועדות דשבת מרכים חודש אדר, סידרתי אתמול אסיפה בביהמ"ד ב-770 והדיבור ה' אודות לנצל את הזמן ולסדר יותר מסודר את מבצע פורים.

'כבר התחילו להתעסק בנוגע להביקורים בבתי-האסורים, והדיבור היה למצוא עוד מקומות. וכן במושב זקנים ובבתי רופאים, וכן הנמצאים במחנות צבא.

'כבר מוכן הבראשור של מבצע פורים, וזה עוזר הרבה בנוגע למבצע פורים.

וכן היתה הצעה בנוגע לשלוח מכתב מצאגו"ח עם כל פרטי הפעולות. וכבר סודר המכתב והוגה אח"כ ע"י ר' יהושע שי' דובראווסקי, וכבר נדפס המכתב. וההצעה היתה לסדר גם באנגלית. ומסדרים גם באנגלית.

נתתי לכל אחד ואחד מהי"ש שנתן כ"ק אדמו"ר שליט"א.

על כך ענה הרבי: הדו"ח נת' ות"ח ת"ח.

בהתוועדות שבת תרומה ו' אדר תשמ"ג עורר הרבי שוב בקשר למבצע פורים: אף-על-פי שכבר התחילו לעסוק בזה - מובן שתמיד ישנה אפשרות להוסיף בכל הפעולות ביתר שאת וביתר עוז. וההוספה צריכה להיות עד כדי כך - שכל מה שעשו עד עתה ייחשב כ"התחלה" בלבד בערך להוספה! [...] דורשים ממנו להוסיף בזה באופן שלמעלה ממדידה והגבלה! ואפילו כאשר עבודתו הקודמת היתה באופן של בלי גבול - ביכולתו להוסיף בזה עד כדי כך שהעבודה הקודמת תהיה בבחינת גבול לגבי הוספה זו! ('תורת מנחם' תשמ"ג ח"ב עמ' 1018).

בהתאם לכך פנו בט' אדר תשמ"ג האחראים מטעם צא"ח באותה שנה על 'מבצע פורים' לאנ"ש באזור ניו-יורק וביקשו שכל מי שיש לו רישיון נהיגה יירתם להתנדבות לנסיעה למבצעים, וכל מי שיכול להצטרף לפעילות יתקשר בהקדם להנהלת צא"ח ויודיע לממונים בהקדם האפשרי על תוכניותיו.

לקראת חג הפורים שלח צא"ח מכתב התעוררות לאנ"ש (נדפס בעמוד הבא). בראש המכתב מופיעה הצעה ללמוד את הלכות פורים ואת ענייני פורים בתורת החסידות בכלל, ובמאמריו ושיחותיו של הרבי בפרט. ובקשר למבצע פורים, שכל אחד יערוך את ההכנות הדרושות כדי שיוכל לצאת למבצע פורים, כולל השתדלות מיוחדת לבקר בבתי-אבות, בבתי-רפואה, בבתי-סוהר ובמחנות צבא. כמו כן, הוזכרה הוראת הרבי משנים קודמות לערוך כינוסי ילדים בימים הסמוכים לפורים ובפורים עצמו.

Tel.: HYacinth 3-9251
President 8-4270

TZEIREI AGUDAS CHABAD

LUBAVITCH YOUTH ORGANIZATION

Under the Auspices of
The Lubavitcher Rabbi שליט"א

Central Office לשכת המרכזית

770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN 13, N. Y.

ב"ה

צעירי אגודת חב"ד

תחת נשיאות

כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש

ב"ה. יום א' אדר"ח אדר, ה'תשמ"ג

לכבוד ידידינו הנעלה שי

שלום וברכה!

לקראת חג הפורים הממשמש ובא עלינו לטובה, הננו להזכיר ולעורר את כאן"א ע"ד ההתעסקות בזריזות ובמרץ בכל הענינים הקשורים עם חג זה - ובראש ובראשונה בלימוד כל הלכות פורים על בורין, המבוארות בשו"ע או"ח סיכנים תרפ"ו - תרצ"ז, וכן בספר המנהגים ע"פ 72 ואילך; ובנוגע ללימוד פנימיות התורה, הננו מציעים ללמוד בימים אלה את דרושי חסידות המבארים עניניו של פורים: תו"א - דרושים על מגילת אסתר, סידור עם דא"ה - שער הפורים, שער אורה - שער הפורים, אה"ת דרושים ורשימות על מגילת אסתר, וכן מאמרים מרבתינו נשיאנו המבארים עניני פורים, וכן לקו"ש חלקים: א' ג' ו' יא טז, שבהם מדובר אודות עניני פורים.

ומלימוד - למעשה בפועל:

(א) בקשר למבצע פורים, להשתדל שכאן"א יעשה בימים שלפני החג את כל ההכנות הדרושות לימי הפורים בכדי לקיים את כל המצוות והענינים של פורים כדבעי, בזריזות בשמחה ובהידור, כולל מקרא מגילה ברוב עם ומשלוח מנות איש לרעהו ומחנות לאביונים - ובהדגשה רבה שכל זה שייך גם לילדי ישראל עוד טרם שהגיעו לגיל בר-מצוה ובת-מצוה; וגם לרבות השתדלות גדולה ואמיצה בעד אלה שזקוקים לעזר מיוחד בכדי לקיים את המצוות של פורים, והם הנמצאים במושב זקנים, בבתי רופאים, בבתי האסורים וכן הנמצאים במחנות הצבא. ובשימח לב מיוחדת להעובדא שבשנה זו חל פורים ביום א', שבגלל זה ישנם כמה שינויים בקיומם של כמה דינים, נחוץ ביותר לעורר ע"ד השינויים בקיום כמה ענינים ומנהגים (כגון: קביעות המוקדמת של תענית אסתר, וזמן נתינת מחצית השקל וכו'). וההירות מטילטול המגילה (והבאתה לביהכ"ס) ביום השבת ועוד.

(ב) משך כמה שנים עורר כ"ק אדמו"ר שליט"א, שבימים הסמוכים לפורים ובפורים עצמו, לעשות כינוסים לתורה, לתפלה, ולצדקה, ובמיוחד לחשב"ר - מיוסד על הפסוק "לך כנוס את כל היהודים - מנער ועד זקן סף ונשים".

(ג) לעורר אודות שאר המבצעים, אהבת ישראל, חינוך, תורה, תפילה, מזוזה, צדקה, בית מלא ספרים - יבנה וחכמי', נש"ק ויו"ס, כשרות האכילה ושהי' וטהרת המשפחה; ובפרט מבצע ס"ה, שיש לו קשר מיוחד בהתוכן של סיפור המגילה, כשמאחדים כל בני"י להיות "עם אחד" למרות היוחס במעמד ומצב ד"מפורד ומפורד בין העמים".

(ד) היות דביום הפורים הוא ההתחלה של "שלשים יום קודם החג", חג הפסח, הננו בזה ג"כ לעורר ולזרז את המזורזים, הזריזים המקדימים - להתעסק בהכנות מתאימות למבצע פסח, ובמיוחד אודות המנהג דנתינת מעות הימים - קמחא דפסחא.

ויהי רצון, שע"י ההתעסקות בכל הפעולות הנ"ל נזכה לקיום היעוד "ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר" - "כן הוי' לנו", ו"מיסמך גאולה בגאולה" - מגאולה פורים לגאולה העתידה, בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש "נאו".

בברכת פורים שכה והצלחה רבה
צעירי אגודת חב"ד המרכזית

במכתב מיוחד נוסף פנתה הנהלת צא"ח לכל אנ"ש תחת הסיסמה "לך כנוס את כל היהודים": "מבקשים מכל אחד ואחד להירשם תיכף ומיד אצל אחד הממונים, באיזה שעות הוא מוכן לנסוע לפעולות שונות, כמו במושב זקנים ובבתי רפואה, כדי לזכות יהודים במצוות היום. גם מבקשים שיודיעו לממונים - ר' כתיאל קסטל, הת' יוסף-ליפא אלפרוביץ והת' אברהם-אהרן שיינברגר - מי שיש לו מכונית, ואם הוא בעל קורא, ואם יש לו מגילה - כדי שנוכל לסדר את המבצע באופן הראוי. ויהי רצון שנגרום נחת רוח לכ"ק אדמו"ר שליט"א".

בערב שבת פרשת תצוה, י"ב אדר תשמ"ג, פירסם צא"ח מודעה של הרגע האחרון, בה מזכירים לאנ"ש והתמימים המופיעים ברשימות היוצאים למבצעים - שכל אחד יהיה מוכן לצאת ל'מבצעים' בשעה היעודה כשבידיו מגילת אסתר וערכות של משלוחי מנות. עוד צוין במודעה כי ישנם מקומות שעדיין חסרים פעילים שיצאו לשם וגם במקומות שכבר נרשמו פעילים יש מקום להוסיף תגבורת של פעילים נוספים.

בשנה זו יצאה קבוצה גדולה במיוחד של פעילי צא"ח למבצע פורים בבתי-האסורים. בסך-הכל ביקרו פעילי צא"ח ב-24 בתי-סוהר, ובכל אחד מהמקומות התקיימה קריאת המגילה והנחת תפילין, וזיכוי האסירים במשלוחי מנות ומתנות לאביונים, וכן סעודת פורים בשמחה עם שירה וריקודים. בחלק מהמקומות טענו האסירים שקשה להם לקבל אוכל כשר, או שהאוכל הכשר שמישיגים עבורם מתבשל בכלים לא כשרים - ופעילי צא"ח הבטיחו להשתדל לדאוג גם לזה.

בארכיון צא"ח שמורים מאז מכתבי תודה ששיגרו קבוצות אסירים על כך שחב"ד אינה שוכחת אותם ובאה לשמח אותם ולזכות אותם במצוות הקשורות ביום החג היהודי. במכתב אחד כתב הצ'פליין של בית-הסוהר: 'נסיעה של שש שעות מניו-יורק היא מבצע לא קטן. אנו מעריכים את מאמצים בתחום זה, שאינם דבר המובן מאליו. זוהי פעולה של הקרבה למען הזולת שאתם מבצעים ללא כל מניעים אישיים. אנו מודים לכם על ביקורכם ומקווים שיהיה לזה המשך בעתיד'.

תשמ"ה

במודעה שפרסם צא"ח בעיתון 'אלגעמיינער זשורנאל' בתשד"מ, נכתבו ההוראות שנמסרו על ידי מזכירות הרבי על-פי הוראת הרבי על מנת לפרסמן להורים ולמחנכים, כדי שימסרו זאת לילדיהם ולתלמידיהם:

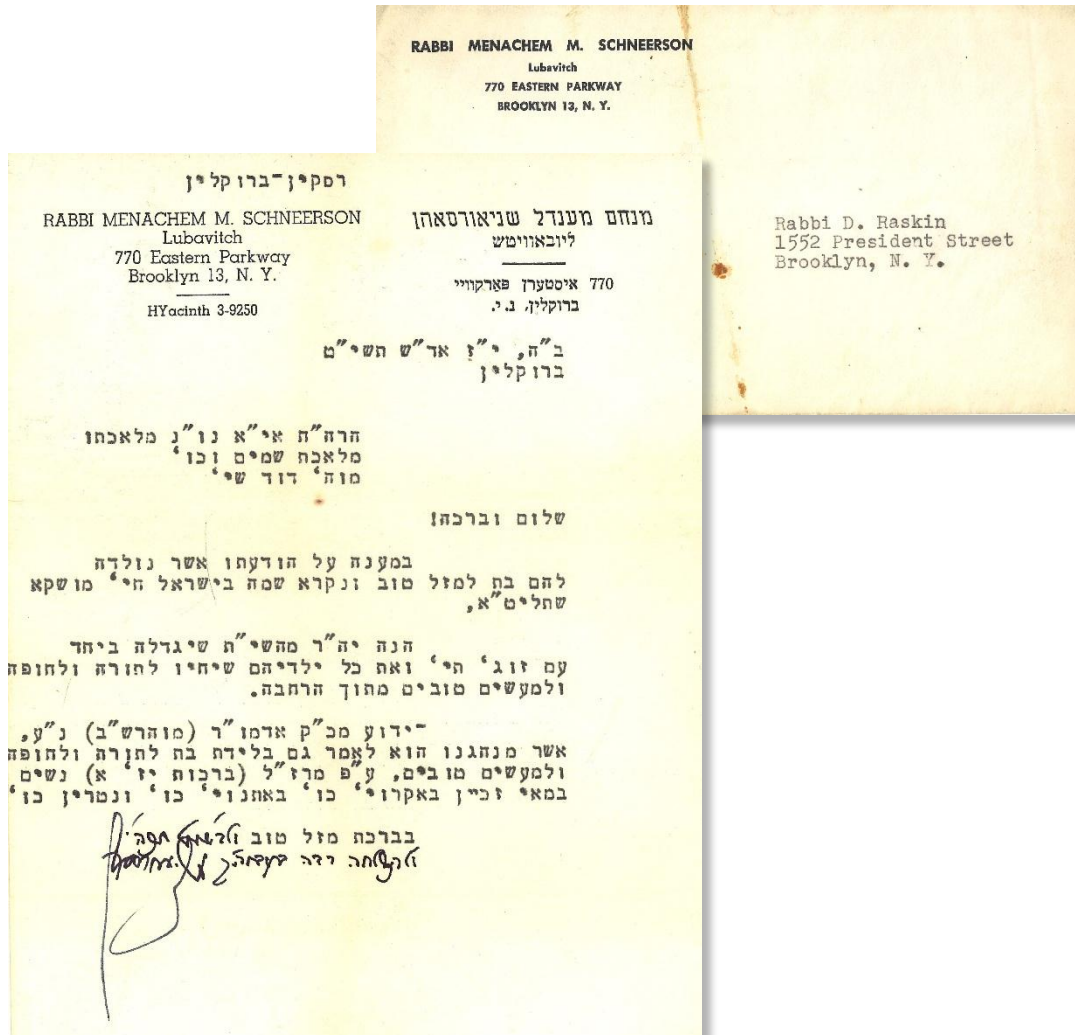
(א) כמו במצות קריאת המגילה, ילדים מעל גיל 13 וילדות מעל גיל 12 מחויבים לקיים מצוות משלוח מנות ומתנות לאביונים בעצמם, ואינם יוצאים ידי חובה בכך שההורים עושים זאת. לגבי ילדים קטנים יש לחנכם לקיום מצוות אלו מדין חינוך. (ב) קל לקיים משלוח מנות על-ידי שני מאכלים קטנים, כמו תפוח וממתק, או חתיכת עוגה ובקבוק שתייה, וכדומה. מצוות מתנות לאביונים מקיימים כאשר נותנים לפחות שני מטבעות של סנט לשני עניים, לפחות סנט אחד לכל עני. (ג) מכיוון שפורים חל בשנה זו ביום ראשון, לכן תענית אסתר ונתינת השקל הם בשנה זו ביום חמישי י"א אדר.

כאשר הכניסו את המודעה לרבי בתשמ"ה, שלח אותה חזרה לצא"ח, כתב בראשה 'מהיר' והוסיף: (ד) **מחצית השקל דעם יאר** [=דין מחצית השקל בשנה זו, שפורים חל ביום חמישי, שנותנים מחצית השקל בערב פורים].



הוספה א'

מכתב ברכה מכ"ק אדמו"ר לר' דוד ע"ה לפני שישים שנה
בקשר ללידת בתו מרת חי' מושקא ע"ה פירסאן בט"ז אדר ה'תשי"ט



לפני חי"ק כתב כ"ק אדמו"ר: ולבשו"ט תכה"י ולהצלחה רבה בעבוה"ק [=ולבשורות טובות תמיד כל הימים ולהצלחה רבה בעבודת הקודש]

הוספה ב'

צילום שטר של דולר עבור "מתנות לאביונים" שר' דוד ע"ה זכה לקבל מהרבי בפורים תשל"ג



הוספה ג'

מכתב כ"ק אדמו"ר מכ"ה אדר ראשון ה'תשכ"ז לסניף צא"ח במילאנו, איטלי' בהנהלת השליח הרה"ת ר' גרשון מענדל שי' גרליק בקשר להמאמר הידוע של כ"ק מהוריי"צ נ"ע ד"ה "וקבלו היהודים" – ה'תרפ"ז שיצא אז לאור. תודה לבנו הרה"ת ר' לוי יצחק שי' גרליק על מסירת המכתב. זכות הרבים תלויה בו.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, כה" אד"ר, ה'תשכ"ז
ברוקלין, נ.י.

צעירי אגודת חב"ד
סניף: מילאן

ה' עליהם יהיו

שלום וברכה!

דו"ח

מאשר הנני קבלת המכתב מיום כ"ד אד"ר.

בימים אלה, ימים שבין פורים קטן לפורים גדול, הו"ל קונטרס – מאמר כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, שאמרו בפורים קטן לפני ארבעים שנה, ד"ה וקבל היהודים את אשר החלו לעשות, וכצו"ב.

ובודאי אשר כל אלה שיגיע המאמר אליהם ילמדו אותו בעיון המהאים לגודל ערך תוכנו, ובפרט בהביא בחשבון המקום והזמן בו נאמר (כמבואר במכ"ה שהו"ל בהוספה לקונטרס).

ויה"ר שיהי' גדול לימוד זה – שיביא לידי מעשה, מעשה גדול ופעולות רבות, רבות בכמות ובאיכות גם יחד, בכל העניינים אודותם מדובר במאמר זה,

ובמכש"כ וק"ו: ומה בארץ ההיא ובשנה ההיא, ארץ קשה ושנה קשה, עשו ופעלו וכו' – עאכו"כ צ"ל העשי' והפעולה בארצות אלו ובשנים אלו.

ובכל כגון זה הובטחנו מהז"ל: הבא לטהר

– וידוע דיוק רבנו הזקן "לטהר" (חסר יו"ד) – לטהר אחרים –

מסייעין אוהו.

בברכת רחמי יצחק
פארוץ

פורים קטן.. גדול: כן נק' בסי' אדה"ז (לפניו ובא לצ"ג) ובכ"מ. והוא ע"ד פסח קטן, גדול (חולין קכט, ב. מגלת הענייה פ"ב ועוד). הו"ל קונטרס: נדפס לראשונה ב"התמים" ח"ז. אח"כ – בס' המאמרים תשי"א (קונטרס פט). לפני ארבעים שנה: להעיר ממחז"ל (ע"ז ה, ב) לא קאי אינש אדעהי' (סוף דעתו ותבונהו, רש"י) דרבי' עד ארבעין שנין. לקו"ת ס"פ אחרי. במאמר וקבל: להעיר ממאמר ד"ה זה בחו"א, שערי אורה, דרמ"צ להצ"צ ח"ב (ע' הקצח ואילך) ועוד. שיגיע אליהם: להעיר מלקו"ת ר"פ שמיני "להגיע (אן רירען בל"א)". וראה ג"כ מגילה יט, א. הו"א (צט, ג. קיה, ג-ד) בפי' מש"נ ומה הגיע אליהם. גדול לימוד. מעשה: גדול – שהי' ההמשכה מבחי' ולגדולתו אין חקר כו' (ראה בארוכה בבי' הדעות דתלמוד או מעשה גדול – באוה"ת להצ"צ ד"ה ושנחם ע' רלט ואילך). ארץ קשה ושנה קשה: מפרש"י (חולדות כו, יב) שניהם למה כו' – מוכח דכאשר שני "קשה" הם בבה אחת – כל אחד מהם מוסיף בה"קשה" של בשני. וידוע דיוק: לקו"ת דברים פט, ד. לטהר* (חסר יו"ד): כגירסת הש"ס (ולא הע"י) יומא לח, סע"ב.

נדפס

לעילוי נשמת ידידנו הבלתי נשכח

הו"ח אי"א עוסק בצ"צ באמונה

איש חסד ואוהב ישראל

התמים ר' שמשון ב"ר יעקב אפרים הכהן ע"ה

שיטאק

נלב"ע י"ד אדר, פורים, ה'תשס"ז

תנצב"ה